

Detaljplan för Locketorp

Samrådsredogörelse

Upprättad 2022-05-24

Dnr PLAN.2021.22

Sektor samhällsbyggnad

INNEHÅLL

HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS	4	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	33
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDE	6	KVARSTÅENDE SYNPKTER	35
Länsstyrelsen	6	Övriga	
Länsstyrelsen Västra Götalands län			
Riksintressen för totalförsvarets militära del (2022-01-19)			
Människors hälsa och säkerhet			
MKN luft – verksamhet och transporter			
MKN Vatten			
Råd enligt PBL och MB			
Förhållande till ÖP			
Detaljplaner			
Allmänna intressen			
Koppling till miljömålen			
Behovsbedömning			
Synpunkter i övrigt			
Lantmäterimyndigheten	15		
Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde			
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	15		
Kultur- respektive fritidsavdelningen			
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)			
Räddningstjänsten Östra Skaraborg			
Skövde stadsnät			
Övriga remissinstanser	19		
Ellevio AB			
Försvarsmakten			
Förvaltningen för kulturutveckling			
Skanova			
Skövde motorflygklubb			
Tidans vattenförbund			
Trafikverket			
Vattenfall Eldistribution			
Västtrafik			
Övriga	25		
Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)			
Föreningar			
Risk			
Dagvatten/påverkan på Klämmabäcken			
Dricksvatten			
Skyfall			
Processvatten			
Översiktsplan 2025			
Områdesbestämmelser utanför planområdet			
Skogsbruk			
Väg 200			
Övrig väg			
Järnväg			
Flygplatsen			
Rättigheter inom planområdet			
Ofullständiga handlingar			
Överlaga			

HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS

Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-27 § 95/21 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan för Locketorp.

Samråd har hållits mellan den 19 januari - 10 februari 2022. Inbjudan har skickats ut med post den 18 januari till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2022-01-11. Kungörelse om samråd utsändes samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser enligt nedan.

Kungörelse kring samrådet infördes den 19 januari 2022 i SLA.

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 10 februari 2022.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 5.

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen		x	
Lantmäterimyndigheten i Skövde		x	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Barn- och utbildningsnämnd	x		
Kultur- och fritidsnämnd		x	
Servicekommitté	x		
Socialnämnd			
Vård- och omsorgsnämnd			
Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)			
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)		x	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)		x	
Skaraborgs kommunalförbund			
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten			
Skövde Energi AB (kraftvärme)	x		
Skövde Energi AB (elnät)			
Skövde Airport AB			
Skövde stadsnät (opto)		x	
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet			
Kommunala pensionärsrådet			
Rådet för funktionshinderfrågor			
Övriga remissinstanser			
Ellevio AB		x	
Försvarsmakten		x	
Förvaltningen för kulturutveckling	x		
Luftfartsverket	x		
Naturskyddsföreningen i Skövde			
Näringslivsforum			

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Polismyndigheten Östra Skaraborg	x		
Skanova		x	
Skövde Motorflygklubb		x	
Skövde Motorstadion			
Sveriges Åkeriföretag Skaraborg			
Tidans vattenförbund		x	
Trafikverket		x	
Vattenfall Eldistribution AB		x	
Västergötlands museum			
Västra Götalandsregionen			
Västtrafik AB		x	
Kommuner			
Essunga			
Falköping			
Grästorp			
Gullspång	x		
Götene			
Hjo			
Karlsborg			
Lidköping			
Mariestad			
Skara			
Tibro			
Tidaholm			
Töreboda			
Vara			
Sakägare		9	
Övriga		26	3
Sammanräkning	7	49	3

INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDEN

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Hela skrivelser, stycken eller citat redovisas i kursiv stil. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

Under rubrik "Övriga" är alla yttranden kategoriserade under ämnesområden.

LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Yttrandet i sin helhet:

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Skövde kommun kan idag inte matcha de allt mer frekventa förfrågningarna om storskaliga verksamheter på flack mark. Planen huvuddrag är att skapa förutsättningar för ett stort verksamhetsområde för storskalig industri där Sevesoverksamhet är tillåten. Verksamheterna inom området kommer att tillåtas vara störande. Del av planområdet är idag detaljplanerat för flygplats och verksamheter. Flygplatsverksamheten kommer att avvecklas och upphör senast 30 juni 2022.

Planens syfte är att möjliggöra för ett verksamhetsområde för storskalig industri med tillhörande funktioner såsom tekniska anläggningar och ny anslutning till väg 200. Detaljplanen kommer att möjliggöra för en ny väganlutning till väg 200 samt anslutning för järnväg.

Länsstyrelsen anser att detaljplanen är välgjord och även om den är i konflikt med några av de kriterier som ligger till grund för Länsstyrelsens prövning av detaljplanen så finns det potential hos kommunen att hantera dessa i nästa skede av detaljplanarbetet.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripande grunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa/säkerhet eller till risken för olyckor, riksintresse, miljökvalitetsnormer för vatten och luft måste lösas på ett

tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte skall prövas av Länsstyrelsen.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- **Riksintresse** (både MB kap 3 och 4)
- **Mellankommunala frågor och regionala förhållanden**
- **Miljökvalitetsnormer (MKN)** (MB 5 kap, luft och vatten)
- **Strandskydd** (MB 7kap)
- **Hälsa och säkerhet** (risk för olyckor, översvämning, erosion) geoteknik

Länsstyrelsen anser att planen är i konflikt med Riksintressen för totalförsvaret samt människors hälsa och säkerhet vad gäller Sevesoanläggning, förorenad mark och MKN vatten och MKN luft.

Riksintressen för totalförsvarets militära del (2022-01-19)

Av 3 kap 9 § miljöbalken följer att mark- och vattenområden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Aktuellt planområde ligger inom stoppområde för höga objekt och MSA-område tillhörande Karlsborgs övningsflygplats (TM0056), vilket är ett utpekade område av riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken.

Ett stoppområde för höga objekt är ett påverkansområde kring en flygplats som utgör riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom stoppområdet riskerar höga objekt att medföra påtaglig skada på riksintresset, då sådana påverkar möjligheterna till

säkra start- och landningar för den flygande verksamheten. Försvarmakten har inom stoppområdet en mycket restriktiv hållning till uppförandet av höga objekt och accepterar generellt inte objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse då dessa bedöms medföra påtaglig skada på riksintresset.

Mer information om riksintressen för totalförsvarets militära del, de utpekade områdena och beskrivningar av dess värden finns att läsa i riksintressekatalogen på Försvarmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen.

Försvarmaktens bedömning och synpunkter: Försvarmakten vill först uppmärksamma att stoppområdet för höga objekt saknas i beskrivningen av riksintressen i planhandlingen. Försvarmakten gör bedömningen att planförslaget i sin nuvarande utformning kan innebära risk för påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del, Karlsborgs övningsflygplats då föreslagna höjder i planförslaget riskerar att påverka användningen av flygplatsen. Begränsningen gäller objekt högre än 20 meter utanför och 45 meter inom sammanhållen bebyggelse, där aktuellt planområdet ligger utanför sammanhållen bebyggelse.

De föreslagna höjderna i detaljplanen behöver med anledning av ovan utredas närmare innan Försvarmakten kan bedöma om riksintresset är tillgodosett. Försvarmaktens yttrande i sin helhet bifogas detta yttrande.

Människors hälsa och säkerhet

Risker i samband med Sevesoanläggning

Riskutredningen bör kompletteras. Med hänsyn till transporter till/från och i närheten av den tänkta verksamheten så bör även olyckor med farligt gods och eventuella kumulativa effekter med en Sevesoverksamhet utredas. Det saknas även en redovisning av Sevesoverksamheter i närheten och eventuella dominoeffekter i det avseendet.

I det här fallet är också insatstider för räddningstjänsten, en viktig fråga. Länsstyrelsen har inte granskat den frågan.

MKN luft – verksamhet och transporter

Utifrån avgränsningssamrådet är luft ett av de områden som kan medföra betydande miljöpåverkan och som behöver utredas i planarbetet. I planens samrådshandlingar saknas underlag för konsekvensbedömning rörande luft. Länsstyrelsen anser att planens påverkan på miljö kvalitetsnormer för luft behöver beaktas både utifrån transporter (persontransporter och lastbilar) samt utsläpp från den tänkta verksamheten. Utsläpp från den tänkta verksamheten får bedömas utifrån tillgängligt material i detaljplaneskedet.

Förorenad mark

Till granskningsskedet behöver nödvändiga riskreducerande åtgärder avseende spridning av PFAS i yt- och grundvatten utredas och redovisas. Saneringsåtgärder av mark och grundvatten behöver utföras innan en exploatering är lämplig för att säkerställa att spridning av PFAS från området inte innebär oacceptabla risker för människor och miljön i anläggningsskedet men även på lång sikt.

Kompletterande miljöteknisk undersökning och riskbedömning, inklusive förslag på saneringsåtgärder ska därför utföras i enlighet med slutsatserna i utförd markundersökningen och miljökonsekvensbeskrivningen. Utredningarna ska utföras i samråd med tillsynsmyndigheten. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därefter kompletteras med resultat och slutsatser avseende föroreningsituationen och nödvändiga saneringsåtgärder för PFAS för en samlad miljökonsekvensbedömning av detaljplanen på förorenad mark och vatten.

Vidare behöver ytterligare miljökonsekvenser avseende föroreningar av främst PFAS utreds och bedömas till granskningsskedet. Det gäller särskilt utformning av dagvattensystem för att förhindra att PFAS sprids ut från området. Detta kan innebära att en reningsanläggning för PFAS är nödvändig. I så fall behöver drift och kontroll av en sådan reningsanläggning säkerställas över lång tid.

Nödvändiga saneringsåtgärder för att kunna medge planerad markanvändning ska säkerställas med en planbestämmelse.

Skyfall

Kommunen beskriver att området GATA inom detaljplanen kan komma att regleras med plushöj-

der för att säkerställa avrinning från bebyggelsen inom planområdet. Denna reglering är ej ännu införd på plankartan.

Kommunen behöver inför nästa skede redovisa hur samtliga åtgärder som syftar till att ge acceptabel översvämningrisk säkerställs, vilket bl.a. kan omfatta nämnd höjdsättning av gata.

MKN Vatten

Dagvattenutredning och miljökonsekvensbeskrivningen beskriver i stora drag vattenhanteringen och identifierar behov att ytterligare utredningar beroende på vilka verksamheter som kan bli aktuella inom planområdet. Inför det fortsatta planarbetet och innan planen antas behöver plankartan sannolikt justeras och nya planbestämmelser läggas in för att säkerställa att miljö kvalitetsnormen för recipienten Klämmarbäcken kan följas. Hur stor andel av kvartersmarken som får hårdgöras kan behöva regleras i planbestämmelse, utifrån vad som behövs för att minimera påverkan på vattenbalansen i grundvatten i jordlagren och för att minska belastningen på Klämmarbäcken. MKN för Klämmarbäcken avseende ekologisk status, och hydro-morfologi kan komma att påverkas då stora ytor i vattendragets närområde hårdgörs. Det är därför viktigt att vidta åtgärder som minskar belastningen på vattendraget.

Av underlaget framgår att PFAS förekommer både i jord, grund- och ytvatten. Hantering av dagvatten inom området behöver tydligare relateras till behovet av riskreducerande åtgärder och sanering av PFAS och andra föroreningar så att risk för spridning minimeras både i byggnads- och driftskede. Grundvattenmagasin i genomsläppliga jordlager medför hög risk för spridning av föroreningar till grundvatten. PFAS har också påträffats i befintliga diken som avvattnar flygplatsen som kan riskera att spridas till Klämmarbäcken.

MKB:n identifierar behovet av ytterligare dagvattenhantering tidigare i systemet för att uppfylla kraven enligt MKN, att inte öka belastningen på Klämmarbäcken. Detta behöver säkerställas i plankarta /planbestämmelser.

Hantering av skyfall och höga flöden som överstiger dagvattenanläggningens kapacitet kan behöva beskrivas mer utförligt, om det är detta som avses

med avledning av överskottsvatten högt upp i systemet till naturmark.

Råd enligt PBL och MB

Enligt 5 kap 14 § PBL är en av Länsstyrelsens uppgifter under samrådet att särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kapitlet PBL och bestämmelserna i lagen i övrigt om det behövs från allmän synpunkt. (utökat, efter 1 januari 2015)

Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

Risker i samband med Sevesoanläggning

Kommunen skriver i planbeskrivningen att 250 meter är ett skyddsavstånd som kommande verksamhet behöver förhålla sig till. I detaljplanens miljökonsekvensbeskrivning (MKB) används istället begreppet riskhanteringsavstånd vilket ansluter till MSB:s terminologi i vägledningen Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att använda samma terminologi i planbeskrivning som i MKB, eftersom begreppet riskhanteringsavstånd och dess innebörd är tydligt beskriven i MSB:s vägledning. Tydlighet kring hur begreppet ska tolkas är önskvärd.

Länsstyrelsens bedömning är att det är mycket positivt att kommunen ger en tydlig ram och förutsättning vad gäller riskhanteringsavstånd för kommande verksamhet. För att öka tydligheten skulle kommunen kunna motivera varför 250 meter är ett lämpligt avstånd.

Släckvatten

Vid brand inom ett industriområde, särskilt storskalig industriverksamhet, kan stora mängder släckvatten genereras. Då släckvatten kan påverka större del av detaljplaneområdet samt även mark och vatten utanför området rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen redan i detta skede tar fram en övergripande strategi för släckvattenhantering.

Eftersom detaljer kring verksamheter ej finns ännu behöver grova bedömningar göras. Fokus på en släckvattenutredning skulle kunna vara att identi-

fiera känsligheter i området, åskådliggöra behov av utrymmeskrävande uppsamlingsplatser med mera.

Förhållande till ÖP

I kommunens gällande översiktsplan, ÖP2025, utpekas planområdet som område för befintliga verksamhetsområden och pågående markanvändning.

Förslaget bedöms vara förenligt med ÖP2025 då förslaget följer intentionen med markanvändningen.

Arbete med kommunens nästa översiktsplan, ÖP2040, pågår och beräknas bli antagen september 2024. ÖP2040 ska skapa förutsättningar för kommunens fortsatta behov av bland annat bostäder och verksamheter fram till 2040, men även med utblick mot 2060.

Detaljplaner

Gällande detaljplaner som ligger helt eller delvis inom planområdet:

1683 - P 85 Skövde flygplats 1988-03-28

1496K - DP 474 del av Skövde flygplats 2000-01-27

1496K - DP 475 Områdesbestämmelser 2000-01-27 för Skövde flygplats

Allmänna intressen

Jordbruksmark

Planbeskrivningen anger att all jordbruksmark inom planområdet finns inom redan detaljplanerat område. Det finns dock tre registrerade jordbruksblock som finns utanför befintliga detaljplaner, men inom det nya föreslagna planområdet, se bifogade kartbilder nedan. Dessa tre slätterängar behöver utredas enligt 3 kap 4 § miljöbalken och redovisas i planbeskrivningen.

Följande tre punkter behöver utredas i planbeskrivningen:

1. Är jordbruksmarken brukningsvärd?

Enligt Regeringens proposition 1985/86:3 sid 158: "... med brukningsvärd jordbruksmark avses mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion."

Är svaret "Nej" så är det tillåtet att ta jordbruksmarken i anspråk för annan användning än jordbruksproduktion. Om svaret är "Ja" fortsätt med punkt 2.

2. Är den nya markanvändningen ett väsentligt samhällsintresse?

Enligt Regeringens proposition 1985/86:3 sid 53: "Sådana samhällsintressen kan vara t.ex. bostadsförsörjningsbehovet, intresset av att kunna lokalisera bostäder och arbetsplatser nära varandra, att skapa väl fungerande och lämpliga tekniska försörjningssystem samt att säkerställa viktiga rekreationsintressen.

Är svaret "Nej" får jordbruksmarken inte användas för den nya markanvändningen. Om svaret är "Ja" fortsätt med punkt 3.

3. Varför är förutsättningarna att ta annan mark i anspråk inte tillfredsställande? Vilka andra alternativ har utretts och varför är de inte möjliga att använda istället för jordbruksmarken?

Visar utredningen av punkt 3 att det finns tillfredsställande alternativ att använda istället för jordbruksmarken, så får jordbruksmarken inte användas.

Bild 1. Norra delen av planområdet med ett jordbruksblock markerat med röd ring. Länsstyrelsens webbGis.

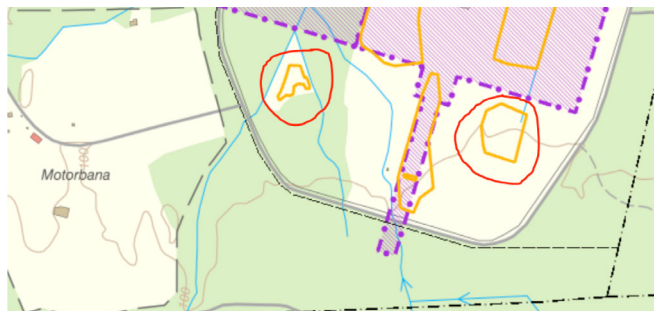

Bild 2. Södra delen av planområdet med två jordbruksblock markerade med röd ring. Länsstyrelsens webbGis.

Naturmiljö

Naturvärdesinventeringen visar att områdena med höga naturvärden ligger utanför eller i gräns till planområdet. I de fall de gränsar till planområdet (Naturvärdesobjekt 2 och 5) angränsar de till naturmark inom planområdet.

Ett större område med påtagligt naturvärde ianspråktas som industrimark.

Groddjurs- samt häckfågelinventering måste utföras, något kommunen också uppger kommer att ske till våren. När dessa inventeringar är utförda kan Länsstyrelsen bättre bedöma förutsättningarna för dessa arter. Att det noterats spillkråka och enkelbeckasin tyder på att det kan finnas intressanta miljöer för fåglar. Det finns också flera lämpliga miljöer för groddjur både inom samt utanför planområdet.

Man uppger att det finns en hel del blottade sandmiljöer inom naturvärdesobjekt 4 som enligt planen ska tas i anspråk som industrimark. Naturvärdesinventeringen nämner att en kompletterande inventering av pollinerande insekter kan behöva göras. Är detta något kommunen tänkt göra? Länsstyrelsen ser positivt till en sådan inventering när det finns så pass mycket blottad sand vilket är en intressant miljö för många insekter.

Inom naturvärdesobjekt 4 finns också en del mattlumner, som är fridlyst. Positivt att man tänker sig att flytta mattlummern.

Alla naturvårdsarter och fridlysta arter utom mattlumner samt enkelbeckasin observerades utanför planområdet. Här kan det högst troligt tillkomma arter efter att groddjurs- och häckfågelinventeringen är utförd.

Fågelinventering är tänkt att göras i hela planområdet och groddjursinventering inom småvatten och diken som kan anses vara lämpliga livsmiljöer. Länsstyrelsen vill också påpeka att det är viktigt att analysera lämpliga land-/övervintringsplatser i groddjursinventeringen. Vid inventering av groddjur är det också bra om man inventerar andra lämpliga groddjurslokaler i närheten om det finns möjliga spridningsvägar.

I bedömning av påverkan på fåglar behöver även störningar från verksamheten beaktas som buller och utsläpp. Enligt planbeskrivningen kommer störande verksamheter att tillåtas.

Det finns en dubbelsidig lindallé vid parkeringsplatsen i anslutning till terminalbyggnaden. Kommunen har sökt dispens från biotopskyddsbestämmelserna för att avverka allén. Beslut i ärendet ej fattat ännu.

Positivt att man föreslår att utveckla naturmiljön kring Klämmabäcken som kompensation. Viktigt att det görs på ett sätt som gynnar och ökar dess naturvärden.

Man har också tänkt på klimatanpassningsåtgärder och ekosystemtjänster inom dagvatten- och skyfallsutredningen vilket är positivt.

Angående ljussättning är det viktigt att planera för att inte ha onödig belysning och att belysningen verkligen fyller sin funktion. Att vår miljö blir allt mer upplyst och ljusförorenad är ett problem för flera arter, kanske framförallt fladdermöss. Viktigt att ha en plan för hur man tänker sig med belysningen då det säkerligen kommer bli mer upplyst inom planområdet än vad det är idag.

Vatten

Enligt underlaget ska avskärande diken anläggas för att leda bort ytvatten från angränsande naturområden. Sådana dikningsåtgärder för att skydda mot vatten kan utgöra markavvattning. I hela Västra Götaland råder förbud mot markavvattning. För att utföra markavvattning åtgärder krävs ansökan om dispens och tillstånd till markavvattning. Länsstyrelsen prövar i normalfallet både dispens och tillstånd till markavvattning. Beroende på åtgärderna omfattning och grad av påverkan på allmänna och enskilda intressen kan i vissa fall prövningen hanteras av mark- och miljödomstolen.

Kulturmiljö

Planområdet berör inga riksintresse för kulturmiljövård och inte heller direkt några kommunalt utpekade miljöer berörs.

Länsstyrelsen vill nämna att norra delen berör utpekade område inom inventeringen VaKUL – Klämmabäcken (Höga kulturvärden).

Eventuella yttringar av allmänna kulturvärden inom detta område bör kommunen med fördel tas hänsyn till i den fortsatta planläggningen.

Mot bakgrund av den omfattande exploateringen i det flacka landskapet ser Länsstyrelsen att land-

skaps- och gestaltungsfrågan, även med koppling till berörda allmänna kulturvärden och upplevelsen av dessa, är betydande och att kommunen med fördel arbetar vidare med detta inom planarbetet via gestaltungsprogram eller motsvarande. Vidare vill Länsstyrelsen även uppmantra kommunen att se över behovet att i större utsträckning tillgodose eller säkerställa de gestaltungsprinciper som framförs i planbeskrivningen och eventuella tillkommande underlag. Detta för att så långt möjligt uppnå PBL 2:6 och dess krav om hänsyn till befintligt landskap mm.

Fornlämningar

Kommande arkeologisk utredning, steg 2, samt kompletterande arkeologiska utredning kommer ligga till grund för ev. ytterligare arkeologiska åtgärder.

På s, 19 under "Fornlämningar står "En arkeologisk undersökning har tagits fram av Rio Göteborg", det är arkeologiska utredning, steg 1, som utförts, inte undersökning.

Trafik

Trafikverket inkommit med synpunkter över detaljplanen som även kommunen fått en kopia på (2022-02-04). Av Trafikverkets synpunkter framgår bl. a. nedanstående som Länsstyrelsen uppmanar kommunen att ska beaktas i det fortsatta arbetet med detaljplanen.

"Dagvatten- Planbeskrivningen redovisar att över-skottsvatten vid skyfall ska avledas till intilliggande naturmark. Detta får inte innebära att vatten ska ledas till Trafikverkets diken längs väg 200.

Påverkan på statlig infrastruktur - Två anslutningar, med delvis tvåfältiga cirkulationer föreslås, en i befintlig anslutning till flygplatsen och en ny. Den nya anslutningen till väg 200 skulle samtidigt ta bort två befintliga anslutningar till den sk Innervägen och ansluta denna till cirkulationen, vilket i sig är ett positivt förslag ur trafiksäkerhetssynpunkt. Dock bör två cirkulationer och närheten till korsningen väg 200/2936/3011, ca 1km norr om föreslagen ny anslutning, utredas gällande påverkan på prioriterade funktioner, FPV.

Även resten av väg 200 mot Skövde bör studeras för att se hur en så stor ökning av trafikflödet påverkar trafiksäkerheten, kapacitet och tillgängligheten.

Väg 3016, flygplatsvägen är statlig men benämns på plankartan som GATA. Vägen bör övergå till kommunalt eller enskilt väghållarskap.

Finansiering och genomförande - De åtgärder som kan komma att krävas och delvis föreslås i detaljplanen ligger inte inom detaljplanens gräns men är en förutsättning för att en etablering med de förväntade trafiksiffrorna ska kunna fungera. Trafikverket är medvetna om att dialog pågår gällande ansvarsfördelning och finansiering och att inte alla frågor är lösta i samrådsskedet men behöver lösas innan granskningskedet."

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

En översiktlig redovisning av miljömål på olika nivåer, det nuvarande miljötillståndet och planinnehålllets förhållande till detta beskrivs/saknas, vilket gör det möjligt/svårt att bedöma föreslagna åtgärder från miljösynpunkt.

Behovsbedömning

Skövde kommun bedömer, utifrån framtagna behovsbedömning, att ett genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Skälen för bedömningen är huvudsakligen den samlade direkta eller indirekta påverkan på den omgivande miljön såsom:

- verksamhetens omfattning,
- trafiksituationen,
- påverkan på stadsbilden,
- utnyttjandet av mark och vatten och
- klimatrelaterade påverkan

Planen möjliggör förutsättningar för ett större industriområde och bedöms sammantaget ge en miljöpåverkan som bör utredas i en MKB.

Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Samråd har hållits med Länsstyrelsen om miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning och omfattning enligt 6 kap. 11 - 18 §§ miljöbalken, daterat 2021-11-19.

Synpunkter i övrigt

Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter att tillföra planen.

Bemötande och kommentarer:

Plankarta, planbeskrivning och majoriteten av alla utredningar är uppdaterade inför granskningen av förslag till detaljplan. Sektor samhällsbyggnad bedömer att de justeringar som är utförda efter samrådet är tillräckliga för att gå vidare med detaljplanen.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Riksintressen för totalförsvarets militära del

Försvarsmakten har utrett vidare den fråga kring höjderna som lyftes i Försvarsmaktens samrådsyttrande med hänsyn till riksintresse för totalförsvarets militära del och kan nu konstatera att det förslag som redovisas i samrådshandlingarna inte bedöms riskera påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Planbeskrivningens rubrik "Riksintresse" kompletteras med Försvarsmaktens ställningstagande. Miljökonsekvensbeskrivningen uppdateras med bedömning om påverkan av riksintresse.

Människors hälsa och säkerhet

En riskbedömning med hänsyn till transporter och den kumulativa effekten kompletteras i miljökonsekvensbeskrivningen.

Skövde kommun har en ny plats för brandstation närmare planområdet än dagens placering. I avtal med markköparen kommer regleras att insatsstyrka kan krävas beroende på verksamhetens omfattning.

MKN luft – verksamhet och transporter

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med MKN gällande luft.

Den utredning av lokal luftkvalitet som är framtagen (bilaga M) visar att det är möjligt att planen innebär att koncentrationen av NO₂ och PM10 ökar något jämfört med nuläget till följd av etablerad verksamhet. Det är emellertid troligt att bakgrundskoncentrationer är låga och att bidraget

från punktkällor inte är tillräckligt för att förändra den lokala luftkvaliteten i någon väsentlig grad.

Förslag till detaljplan leder till en ökad trafik till och från området. Det är troligt att lokal luftkvalitet försämras något i närheten av vägen jämfört med nuläget, men det är inte troligt att det kommer bli i närheten av vad som uppmätts i centrala Skövde. Det bedöms som osannolikt att miljö kvalitetsnormer och miljö kvalitetsmålen vid närmaste bostadshus överskrids till följd av ökad vägtrafik.

Förorenad mark

Den Miljötekniska undersökningsrapporten (bilaga E) är kompletterad med fler provtagningar. De kompletterande provtagningarna består av avgränsning av föroreningar inom terminalområdet där provtagning var möjlig med avseende på markförlagda ledningar. Exploatering bedöms vara möjlig för stora delar av området, men att områden med PFAS-halter i jord över MKM bör utredas mer innan exploatering.

Ingen förändring i markanvändning kommer att vara aktuell inom området. Markanvändningen inom området bedöms motsvara Naturvårdsverkets MKM, mindre känslig markanvändning.

De halter som påträffats i jorden utgör inte någon direkt hälso- eller miljörisk för varken människor som vistas på platsen eller för markmiljön inom området. Trots att halterna i den ytliga jorden inte utgör några akuta hälsorisker är halterna i grundvattnet på flera ställen mycket höga, vilket bör beaktas vid kommande exploatering.

En Förberedande åtgärdsutredning (bilaga J) har tagits fram för planområdet med syfte att beskriva olika alternativ för efterbehandling av området för att reducera miljö- och hälsorisker inom området samt minska spridningen av PFAS ut från området. I rapporten redovisas övergripande åtgärds mål samt bedömda åtgärdsbehov för jord, grundvatten respektive ytvatten.

Utredningar har utförts i samråd med tillsynsmyndighet. Skövde kommun har i ett tidigt skede involverat MÖS i arbetet med befintliga föroreningar inom planområdet. Skövde kommun kommer även fortsättningsvis att ha ett nära samarbete med MÖS och involvera MÖS i arbetet inom planområdet.

Planbeskrivningens rubrik "Föroreningar" uppdateras med åtgärdsförslag baserat på den Miljötekniska markundersökningen (bilaga E) och den Förberedande åtgärdsutredning (bilaga J).

Miljökonsekvensbeskrivningen uppdateras med en samlad miljökonsekvensbedömning.

En uppdatering pågår av dagvatten och skyfallsutredningen (bilaga I) där bland annat detaljutformning av dammar och diken kommer att uppdateras för att säkerställa volym, reningsgrad och drift. En utredning av grundvattenrörelser för att bedöma påverkan nedströms planområdet är påbörjad men inte klar inför granskningen av detaljplaneförslaget. Syftet med utredningen är att utreda grundvattnets rörelse inom planområdet och hur det påverkar boende utanför planområdet. En bedömning av Klämmabäcken är påbörjad men inte klar inför granskningen av detaljplaneförslaget. Syftet är att bedöma Klämmabäckens status i dagsläget och Klämmabäckens framtida påverkan av planområdets utbyggnad.

Skövde kommun kommer att ansvara för drift och skötsel av dammar inom planområdets allmänna platsmark.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att de framtagna utredningarna gällande föroreningssituationen och föreslagna åtgärder är tillräckliga för överväganden i plansammanhang.

Upplysning införs på plankartan att förekomsten av föroreningar inom planområdet innebär att tillsynsmyndighet alltid ska kontaktas för samråd om markarbeten kräver anmälan enligt 28 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 1998:899.

Skyfall

Utredning av höjder pågår och beräknas vara klar inför antagande av detaljplanen. Plankartan kan komma att kompletteras med plushöjder för att säkerställa att de dagvatten- och skyfallsstråk som dagvatten och skyfallsutredningen pekar ut kan säkerställas i genomförandet. Den detaljstudie av dammar och diken inom allmän platsmark som pågår kommer att vara utgångsläge för projektering inom planområdet. Även planbestämmelse **dammm**₁

möjliggör yta för att anlägga damm för fördröjning av dagvatten men även för skyfall. Damm föreslås utformas så att området kring dammen tillåts att översvämmas. Ytan är 15 ha och en damm beräknas ta ca 11 ha i anspråk.

MKN Vatten

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med MKN för Klämmabäcken.

En bedömning av Klämmabäcken är påbörjad men inte klar inför granskningen av detaljplaneförslaget. Syftet är att bedöma Klämmabäckens status i dagsläget och Klämmabäckens framtida påverkan av planområdets utbyggnad.

Plankartan kompletteras med planbestämmelse som reglerar att dagvatten ska omhändertas inom fastigheten för fördröjning och infiltration motsvarande 20 mm nederbörd inom kvartersmark för att minska belastningen på Klämmabäcken. Planbestämmelser reglerar vilka ytor som är olämpliga för infiltration av dagvatten inom kvartersmark och allmän platsmark på grund av föroreningssituationen. Dagvatten och skyfallsutredningens detaljstudie av dammar är ett exempel på åtgärd för att undvika överbelastning av Klämmabäcken vid en utbyggnad av planområdet. Planbestämmelse reglerar yta för damm inom allmän platsmark.

Dagvatten och skyfallsutredningen (bilaga I) har bland annat uppdaterats med detaljutformning av dammar och diken för att säkerställa volym, reningsgrad och drift. Uppdatering av detaljstudien pågår och kommer att redovisas inför antagande av detaljplanen.

Detaljstudie av dammar utgår från den Förberedande åtgärdsutredning (bilaga J) som tagits fram för planområdet med syfte att beskriva olika alternativ för efterbehandling av området för att reducera miljö- och hälsorisker inom området samt minska spridningen av PFAS ut från området. I rapporten redovisas övergripande åtgärdsåtgärder samt bedömda åtgärdsbehov för jord, grundvatten respektive ytvatten.

Dagvatten och skyfallsutredningen kompletteras med mer utförlig redovisning av skyfallshantering inom planområdet.

Råd**Risker i samband med Sevesoanläggning**

Planbeskrivningen uppdateras med rätt terminologi gällande riskhanteringsavstånd.

Miljökonsekvensbeskrivningens rubrik "Risk och säkerhet" kompletteras med varför 250 meter är ett lämpligt avstånd.

Släckvatten

Dagvatten och skyfallsutredningen (bilaga I) kommer att uppdateras för att bland annat utreda en övergripande strategi för släckvattenhantering inom planområdet inför antagande av detaljplanen.

Allmänna intressen**Jordbruksmark**

Miljökonsekvensbeskrivningens rubrik "Jordbruksmark" uppdateras med en lokalisering utredning av jordbruksmarken inom planområdet.

Naturmiljö

Inventeringsytan för naturvärdesinventeringen utökas väster om planområdet och avgränsas av väg 200. På så vis inventeras ytan som angränsar till höga naturvärden, Naturvärdesobjekt 2 och 5.

Groddjurs- och fågelinventering är påbörjad och en första redovisning finns i miljökonsekvensbeskrivningen. Ytterligare inventering kommer att utföras i juni. Miljöer lämpliga för pollinerande insekter inventeras översiktligt. Slutrapport beräknas till vecka 22. Resultatet av inventeringen kommer att arbetas in i antagandehandlingarna samt biläggas planhandlingarna till antagandet. Lämpliga åtgärder såsom exempelvis kompensationsåtgärder kommer att beskrivas i planhandlingarna inför antagande.

Dispens med förslag på platser dit mattlummern skulle kunna flyttas är inskickad till Länsstyrelsen.

Intentionen var att tidigt identifiera platser där groddjur eller andra arter skulle kunna finnas inom planområdet för att få en bild av möjlig markanvändning inom planområdet. Vid komplet-

tering av naturvärdesinventeringen undersöks hela inventeringsytan.

I miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs hur störningar påverkar fåglar inom planområdet.

Skövde kommun har sökt dispens för att avverka den dubbelsidiga lindallén och uppföra träd på annan plats. Länsstyrelsen har beviljat dispens med villkor.

Intentionen med kompensationsåtgärder kring Klämmabäcken eller Rallebäcken är att de utformas för att gynna och öka naturvärden. Multifunktionella ytor och ekosystemtjänster är ledord.

Gestaltungsprinciperna kompletteras med beskrivning av önskad ljussättningen inom planområdet. Belysning inom allmän platsmark kommer att riktas nedåt. Intentionen är att industriområdet ska belysas för att skapa säkerhet och trygghet på marken.

Vatten

Skövde kommun har för avsikt att ansöka om dispens och tillstånd till markavvattnings om avskärande diken runt planområdet kräver det. I dagvatten och skyfallsutredningen framgår hur påverkan på kringliggande skogs- och jordbruksmark bedöms påverkas.

Kulturmiljö

Den utökade arkeologiska utredningen kommer att beskriva VaKUL och hur dessa miljöer påverkas i slutrapporten.

Den arkeologiska utredningen är presenterad som ett PM inför granskningen av förslag till detaljplan. Slutrapport beräknas vara klar i juli och biläggs detaljplanen inför antagande. De fynd som har identifierats inom föreslagen yta för kvartersmark industri, gatumark och eventuellt inom yta för fördröjningsanläggning i västra delen av planområdet kommer att flyttas/tas bort från planområdet. Övriga lämningar bedöms inte påverkas av planerad markanvändning. Dialog kring flytt av känd fornlämning är påbörjad med Länsstyrelsen.

För att uppnå en flexibilitet inom planområdet regleras inte byggrätten med planbestämmelser mer

än vad som redovisas i plankartan. Gestaltungsprinciperna ska vara vägledning och bidra med inspiration till utformning inom planområdet, både för bygglovshandläggare och tillkommande exploatörer. I miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs den sammanvägda konsekvensen på landskapsbilden.

Fornlämningar

Planbeskrivningens rubrik "Fornlämningar och Kulturmiljöer" justeras till rätt formulering och kompletteras med resultatet från den arkeologiska utredningen (steg 1 och 2). Inventeringsytan har utökats inför granskningen av detaljplanen.

Trafik

Se svar under Trafikverkets yttrande på sidan 21 i samrådsredogörelsen.

Koppling till miljömålen

En översiktlig redovisning av miljömål på nationell nivå ingår i miljökonsekvensbeskrivningen för detaljplanen.

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde

Lantmäterimyndigheten anser att konsekvenserna för de fastigheter som är i enskild ägo tydligare bör framgå. Av handlingarna bör kunna utläsas:

- Att enskild mark som är planlagd för allmän plats kommer kunna lösas in av kommunen (PBL 6:13). Inlösenrätten gäller både under och efter genomförandetiden. Vid inlösen ska ersättning utgå (PBL 6:17). Planbeskrivningen bör ange vilka fastigheter som berörs av denna inlösenrätt.
- Att enskild mark som är planlagd för kvarter-smark i vissa fall kan lösas in av kommunen. Sådan inlösenrätt gäller först efter genomförandetidens utgång. Rätten gäller också enbart om fastighetsägaren själv inte har bebyggt marken i enlighet med planens syfte (6:15 PBL). Vid inlösen ska ersättning utgå (PBL 6:17). Plan-

beskrivningen bör ange vilka fastigheter som berörs av denna inlösenrätt.

Exploateringsgraden bör relateras till fastigheternas storlek (50 % per fastighet). Detta för byggrätten ska fördelas jämnt över eventuella fastigheter inom planområdet.

Planbeskrivningen bör ta upp att följden av planen blir att ett flertal servitut för hinderfrihet kommer att kunna upphävas. Upphävandet kan initieras av både Skövde kommun som förmånshavare till servitutet och de markägare som belastas av servitutet. Vid upphävande kan förmånshavare till servitutet ha rätt till ersättning från belastade fastigheter.

I övrigt har lantmäteriet inget att erinra.

Teknisk plangranskning har gjorts.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningens rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" kompletteras med förtydligande kring vilka fastigheter som berörs av inlösenrätt.

Plankartan uppdateras med planbestämmelse som reglerar exploateringsgrad kopplad till fastigheten.

Planbeskrivningens rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" kompletteras med information kring möjligheten att kunna upphäva servitut för hinderfrihet.

KOMMUNALA NÄMNDER, BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND

Kultur- respektive fritidsavdelningen

Kultur- respektive fritidsavdelningen har inget att erinra förutsatt att hänsyn tas till den arkeologiska utredning som gjorts men också den som kommer att göras (Steg 2). Beslut härav tas i beaktan och erforderliga tillstånd söks.

Bemötande och kommentarer:

Den arkeologiska utredningen är presenterad som ett PM inför granskningen av förslag till detaljplan. Slutrapport beräknas vara klar i juli och biläggs detaljplanen inför antagande. De fynd som har identifierats inom föreslagen yta för kvartersmark

industri, gatumark och eventuellt inom yta för fördröjningsanläggning i västra delen av planområdet kommer att flyttas/tas bort från planområdet. Övriga lämningar bedöms inte påverkas av planerad markanvändning. Dialog kring flytt av känd fornlämning är påbörjad med Länsstyrelsen.

Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

Den samlade bedömningen är att det inte går att bedöma vilka konsekvenser planförslaget om ny markanvändning inom planområdet kommer att få eftersom så mycket av underlagsmaterialet saknas.

Planförslaget innehåller en yta för industrispår med anslutning till Västra stambanan. Det är positivt att planförslaget ger möjligheter till mer hållbara godstransporter via järnväg.

Förorenade områden

Vid miljötekniska markundersökningar har förhöjd halter av PFAS påträffats inom planområdet. Planhandlingarna saknar en rimlighetsbedömning, om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart att möjliggöra önskad markanvändning med avseende på de funna föroreningarna. PFAS är svårt att sanera. PFAS-ämnena är mobila i marken och svåra att bryta ner.

Till granskningen behöver planhandlingarna kompletteras med en riskbedömning med avseende på förorenade områden, åtgärdsutredning och åtgärds mål, riskvärdering av föroreningssituationen samt en kostnadsuppskattning.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen innebär nollalternativet att föroreningar med PFAS kommer att finnas kvar i området. Nollalternativet ska spegla en trolig utveckling utan att detaljplanen blir av. Miljönämnden är medvetna om föroreningen och har fört en dialog med flygplatsen redan före detaljplaninitiativet, om åtgärder av föroreningen. Nollalternativet här är alltså snarare att efterbehandlingsåtgärder är aktuella.

Utsläpp till luft och miljö kvalitetsnormer för luft

En ny etablering kan orsaka utsläpp till luft av bland annat flyktiga organiska ämnen (VOC), partiklar etc. som nuvarande markanvändning inte gör. Någon bedömning av utsläpp som kan påverka luftkvaliteten lokalt och regionalt har inte genomförts.

Eftersom bostäder finns i Klåvasten som ligger nära planområdet i ungefärlig förhållande vindriktning är det viktigt att det görs.

Planhandlingarna behöver vidare resonera om konsekvensen för luftkvaliteten längs väg 200 samt övriga större leder som den bedömda trafikstringen kan komma att ge upphov till. Förslagsvis kan en modellering av förändringarna av utsläpp av NO_x och partiklar längs lederna göras.

Av planbeskrivningen framgår det vidare att miljö kvalitetsnormerna för luft inte kommer att överskridas till följd av planförslaget. Eftersom påverkan på luft inte är utredd går det inte att säkert dra den slutsatsen.

Utsläpp till vatten och miljö kvalitetsnormer för vatten

Det är positivt att planförslaget avsätter ytor för dagvatten med fördröjningsmagasin och dammar.

Verksamheter som etableras inom planområdet kan komma att orsaka andra typer av utsläpp till vatten än nuvarande markanvändning. Hur detta kan påverka vattenförekomsterna framgår inte.

Buller och trafik

Enligt planhandlingarna håller en trafikbullerutredning på att tas fram. Miljönämnden förutsätter att utredningen framför allt kommer att behandla hur bullersituationen kommer påverka de boende längs väg 200 mellan planområdet och Skövde stad. Men även hur bullernivåerna generellt kommer att påverkas i Skövde.

Planhandlingarna saknar uppgifter om verksamhetsbuller och hur detta kan påverka närboende. Det är möjligt att uppnå en förbättring ur bullernivå då nuvarande markanvändning kan orsaka bullerstörningar i ett betydligt större område.

Planförslagets genomförande kommer enligt de trafikprognoser som tagits fram att utöka Trafikverkets ansvar enligt 4 § och 8a § förordningen (2004:675) om omgivningsbuller att kartlägga och ta fram och fastställa åtgärdsprogram, framför allt för väg 200 mellan Skövde och planområdet. Planhandlingarna behöver kompletteras med detta.

Processvatten

Det framgår inte av planhandlingarna om eventuella behov av processvatten och hur det ska tillgodoses.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Stora delar av miljökonsekvensbeskrivningen saknas. Bland annat saknas bedömningar om konsekvenser av ekosystemtjänster, grön infrastruktur, dagvatten och skyfall, vatten, klimat, buller, luft och miljö kvalitetsnormer. Miljökonsekvensbeskrivningen kan därför inte ligga till grund för en bedömning av vilka konsekvenser planförslaget kommer att få på det sätt som förväntas.

Innehållet i en miljökonsekvensbeskrivning framgår av 6 kap. 11 § miljöbalken. Miljökonsekvensbeskrivningen har stora brister i uppfyllandet av lagkraven gällande de flesta punkter. Punkterna 6 och 7 saknas helt.

Bemötande och kommentarer:

Plankarta, planbeskrivning och majoriteten av alla utredningar är uppdaterade inför granskningen av förslag till detaljplan. Sektor samhällsbyggnad bedömer att de justeringar som är utförda efter samrådet är tillräckliga för att gå vidare med ett förslag till detaljplan.

Förorenade områden

Planbeskrivningens rubrik "Föroreningar" uppdateras med åtgärdsförslag baserat på den Miljötekniska markundersökningen (bilaga E) och den Förberedande åtgärdsutredning (bilaga J). Resultatet av det pågående pilotprojektet som undersöker förutsättningarna för grundvattenrening på den aktuella platsen beräknas att redovisas inför antagande av detaljplanen.

Ingen förändring i markanvändning kommer att vara aktuell inom området. Markanvändningen inom området bedöms motsvara Naturvårdsverkets MKM, mindre känslig markanvändning. De människor som kan komma att exponeras för föroreningar inom fastigheten är arbetande och tillfälligt besökande. Personal som arbetar inom berört område kan exponeras för eventuellt ytligt förekommande förorening på daglig basis (under arbetstid). Djupare belägen förorening kan innebära risk för exponering vid enstaka tillfällen, exempelvis vid markarbeten.

De halter som påträffats i jorden utgör inte någon direkt hälso- eller miljörisk för varken människor som vistas på platsen eller för markmiljön inom

området. Trots att halterna i den ytliga jorden inte utgör några akuta hälsorisker är halterna i grundvattnet på flera ställen mycket höga, vilket bör beaktas vid kommande exploatering.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att de framtagna utredningarna gällande föroreningssituationen och föreslagna åtgärder är tillräckliga för överväganden i plansammanhang.

Miljökonsekvensbeskrivningen justeras så att det framgår att Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad tar över ansvar för saneringsåtgärd inom planområdet i samband med avvecklingen av Skövde Airport AB och att nollalternativet innebär efterbehandlingsåtgärder. Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad agerar i sin roll som fastighetsägare och huvudman.

Utsläpp till luft och miljö kvalitetsnormer för luft

Den utredning av lokal luftkvalitet som är framtagen (bilaga M) visar att det är möjligt att planen innebär att koncentrationen av NO₂ och PM10 ökar något jämfört med nuläget till följd av etablerad verksamhet. Det är emellertid troligt att bakgrundskoncentrationer är låga och att bidraget från punktkällor inte är tillräckligt för att förändra den lokala luftkvaliteten i någon väsentlig grad.

Förslag till detaljplan leder till en ökad trafik till och från området. Det är troligt att lokal luftkvalitet försämras något i närheten av vägen jämfört med nuläget, men det är inte troligt att det kommer bli i närheten av vad som uppmätts i centrala Skövde. Det bedöms som osannolikt att miljö kvalitetsnormer och miljö kvalitetsmålen vid närmaste bostadshus överskrids till följd av ökad vägtrafik.

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med MKN gällande luft.

Utsläpp till vatten och miljö kvalitetsnormer för vatten

Syftet med detaljplanering är att reglera och fastställa en lämplig användning av mark- och vattenområden. Detaljplanen möjliggör för verksamhetsområde för industri. Verksamheten som etablerar sig inom planområdet ska ta fram en miljökonsekvensbeskrivning för sin specifika

verksamhet. Utgångsläget är alltid att gällande miljö kvalitetsnormer ska följas.

Buller och trafik

Bullerutredningen (bilaga L) innehåller beräkningar för år 2040 för trafikbuller där trafik tillkommer i samband med detaljplan samt hur trafikbullersituationen kommer att se ut för år 2040 om detaljplan inte genomförs. Beräkningar för hur mycket buller som kan alstras under byggarbetet och från verksamhet till närliggande bostäder utreds.

Trafikbullerberäkningar för utbyggnadsscenario visar att närliggande fastigheter kommer innehålla riktvärden för trafikbuller, förutom Fjället där riktvärdet överskrids med 1–6 dBA. Lokala bullerskyddsåtgärder så som bullerskyddsskärm är nödvändigt för att innehålla riktvärden vid fasad.

Trafikbullerberäkningar för nollalternativscenario visar att samtliga områden innehåller riktvärden för trafikbuller. Skillnaden i ekvivalent ljudnivå jämfört utbyggnadsscenario är ca 4–6 dB.

För bygg- och verksamhetsbuller har översiktliga beräkningar genomförts eftersom det i detta skede inte finns uppgifter om ljudkällornas karaktär, drift och placering. Beräkningarna visar en viss ljudeffekt som är tillåten vid detaljplanens gräns.

Tågbuller har betraktats som verksamhetsbuller. Beräkningar visade att järnvägsspåret bidrar med en ökning på 0,3 dBA vid bostadshus närmast järnvägsspår, vilket innebär att järnvägsspåret kan anses vara i praktiken försumbart. Bedömning har gjorts relativt till maximalt tillåtna värden vid fasad.

Planbeskrivningens rubrik ”Miljö kvalitetsnormer” - ”MKN för omgivningsbuller” kompletteras med information kring Trafikverkets utökade ansvar till följd av planförslaget.

Processvatten

Detaljplanen möjliggör för verksamhetsområde för industri. Verksamheten som etablerar sig inom planområdet ska ta fram en miljökonsekvensbeskrivning för sin specifika verksamhet, där de till exempel berör processvatten.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) var inte komplett vid samrådsskedet då flertalet utredningar saknades. Miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats inför granskningen av detaljplanen.

Miljökonsekvensbeskrivningen (och övriga utredningar tillhörande detaljplanen) ska vara kompletta innan antagande i kommunfullmäktige. Saknas underlag inför beslut kommer beslut om antagande att ske först när handlingarna är kompletta.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Det är viktigt att belysa förutsättningar för räddningstjänst i aktuellt område speciellt när det handlar om ett område för industri där Sevesoverksamhet med stor sannolikhet kan bli aktuell. Sevesoverksamheter inom Västra Götalands län klassas också som farlig verksamhet enligt lag om skydd mot olyckor 2 kap. 4 §.

Gällande farlig verksamhet är det räddningstjänsten som är tillsynsmyndighet. För verksamhet som omfattas av kraven för farlig verksamhet ska risker analyseras och krav kan komma att ställas på egen bemanning för att hantera händelser inom verksamheten. Detta kan bli aktuellt om den verksamhet som bedrivs utgör en risk för omgivningen och det bedöms viktigt med en tidig insats vid en händelse. Det kan också bli aktuellt om verksamheten kontinuerligt medför en hög frekvens av larm till räddningstjänsten, ex. automatiska brandlarm, skarpa larm av mindre karaktär, osv., som bedöms medföra en för stor minskad beredskap för övriga larm i kommunen på grund av upptagen räddningsstyrka.

Räddningstjänstens responstid till aktuellt område från nuvarande placering av brandstationen, dvs. tiden från larm till att räddningstjänsten är på plats med första resurs vid en händelse, överstiger 10 minuter enligt räddningstjänstens körtidsanalyser. Detta kan medföra ökade krav inom ramen för bygglagstiftningen och tillhörande byggregler samt innebär att hjälp från räddningstjänsten inte kan förväntas inom 10 minuter. De körtidsanalyser som utgör underlag för responstiden grundar sig i beräkningar vilket innebär att responstiden i verk-

ligheten kan vara ännu längre på grund av olika förutsättningar, ex. trafiksituation, räddningsstyrkans tillgänglighet, osv.

En etablering av aktuellt område med industriverksamhet som dessutom utgör Sevesoverksamhet ställer ytterligare krav på räddningstjänstens förmåga vid en händelse. Aktuell utveckling av området och Skövde kommun medför ytterligare behov av att utöka bemanningen av räddningsstyrkan i Skövde från 1 styrkeledare och 4 brandmän till 1 styrkeledare och 6 brandmän.

Bemötande och kommentarer:

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med en riskbedömning där förutsättningar för räddningstjänsten beskrivs.

Planbeskrivningens rubrik "Risk" uppdateras med information om att en egen bemanning för att hantera händelser kan behövas för Sevesoverksamhet samt ökade krav. Planbeskrivningens rubrik "Genomförande av detaljplanen" - "Avtal" kompletteras med information om att insatsstyrka kan krävas av markköparen beroende på verksamhetens omfattning.

Framtida etableringar inom planområdet kan komma att påverka flera funktioner i Skövde kommun. En förutsättning för att Skövde kommun ska kunna växa är att även servicefunktioner inom kommunen utvecklas i samma takt. Det finns en ny plats för brandstation inom Skövde kommun, vilket skulle minska insatstiden till planområdet.

Skövde stadsnät

På sidan 36 i planbeskrivningen under rubriken "El och Fiber" står att vi har en anslutningspunkt i planområdets mitt. Det stämmer att vi har den men det finns möjlighet vid ytterligare några punkter.

Risken är väl överhängande att fibern måst dras någon annan väg och då faller det med avlämningspunkterna men så här ser det ut idag.

I övrigt inga synpunkter.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningens rubrik "Teknisk försörjning" - "El och fiber" justeras med information om att fler anslutningspunkter finns inom planområdet.

ÖVRIGA REMISSINSTANSER

Ellevio AB

Vi har tagit del av handlingarna i rubricerat ärende. Vi har inga ledningar eller andra anläggningar inom eller i anslutning till planområdet, vi avstår därför från att yttra oss i ärendet.

Bemötande och kommentarer:

Två servitut fanns med i fastighetsförteckningen inför samrådet då placeringen av servituten inte var fastställd. Inför granskningen kommer båda servituten att tas bort.

Försvarmakten

Försvarmakten vill först uppmärksamma att stoppområdet för höga objekt saknas i beskrivningen av riksintressen i planhandlingen. Försvarmakten gör bedömningen att planförslaget i sin nuvarande utformning kan innebära risk för påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del, Karlsborgs övningsflygplats då föreslagna höjder i planförslaget riskerar att påverka användningen av flygplatsen. Begränsningen gäller objekt högre än 20 meter utanför och 45 meter inom sammanhållen bebyggelse, där aktuellt planområdet ligger utanför sammanhållen bebyggelse.

De föreslagna höjderna i detaljplanen behöver med anledning av ovan utredas närmare innan Försvarmakten kan bedöma om riksintresset är tillgodosett.

Bemötande och kommentarer:

Försvarmakten har utrett vidare den fråga kring höjderna som lyftes i Försvarmaktens samrådsyttrande med hänsyn till riksintresse för totalförsvarets militära del och kan nu konstatera att det förslag som redovisas i samrådshandlingarna inte bedöms riskera påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Planbeskrivningens rubrik "Riksintresse" kompletteras med Försvarmaktens ställningstagande. Miljökonsekvensbeskrivningen uppdateras med bedömning om påverkan av riksintresse.

Förvaltningen för kulturutveckling

Undertecknad konstaterar att de arkeologiska lämningar som finns i området har uppmärksamats i en arkeologisk utredning steg 1 och att en ny arkeologisk utredning steg 2 planeras att utföras under 2022.

Ur bebyggelsesynpunkt har Förvaltningen för kulturutveckling inget att erinra.

Bemötande och kommentarer:

Den arkeologiska utredningen är presenterad som ett PM inför granskningen av förslag till detaljplan. Slutrapport beräknas vara klar i juli och biläggs detaljplanen inför antagande. De fynd som har identifierats inom föreslagen yta för kvartersmark industri, gatumark och eventuellt inom yta för fördröjningsanläggning i västra delen av planområdet kommer att flyttas/tas bort från planområdet. Övriga lämningar bedöms inte påverkas av planerad markanvändning. Dialog kring flytt av känd fornlämning är påbörjad med Länsstyrelsen.

Skanova

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet.

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan.

Bemötande och kommentarer:

Skanovas ledning har markerats med u-område i planområdets mitt. Övriga ledningar inom planområdet kommer att flyttas till allmän platsmark.

Under samrådet har en dialog förts med Skanova där resultatet blev att ledningen som idag går genom planområdet kommer att flyttas längs u-området och allmän platsmark. Flytt av ledning kommer att bekostas av Skövde kommun.

Skanovas ledningar finns med i samrådsförslagets plankarta och har utgjort underlag för u-området i planområdets mitt.

Skövde motorflygklubb

Området är idag detaljplanerat som Flygplats. Ett flertal tomträtter finns idag inom området, och dessa tomträtter garanteras genom gällande avtal fortsatt tillgång till flygplats med rullbanor osv.

Dessa tomträtter existerar till 2029 och är alltså beroende av att området är detaljplanerat som flygplatsområde, och det är därför inte möjligt att förändra detaljplanen innan utgången av 2029.

Evakueringsplaner för närområde samt Skövde stad bör redovisas i de fall detaljplanen godkänner Sevesoverksamhet på platsen, exempelvis i händelse av brand i en eventuell batterifabrik el liknande, vilket kan var exceptionellt farligt för Skövde motorflygklubbs fastigheter på det tänkta industriområdet.

Det finns inget redovisat säkerhetsavstånd mellan skövde motorflygklubbs fastigheter och tänkta industrifastigheter med hänseende på miljöfarlig tillverkning, buller samt trafikmiljö.

Bemötande och kommentarer:

En ny detaljplan ger lagliga möjligheter men är inte tvingande. Det är först när en åtgärd ska utföras som detaljplanens nya krav blir gällande.

Idag finns flera fastighetsägare och några tomt-rättsinnehavare inom planområdet. De som direkt berörs av exploateringen har kontaktats av kommunen.

Förslag till detaljplan tillåter Sevesoverksamhet som inte överskrider ett riskhanteringsavstånd på 250 meter. Den verksamhet som etablerar sig inom planområdet ska i sin miljökonsekvensbeskrivning visa att de klarar av riskhanteringsavstånd på 250 meter. Verksamheter som etablerar sig i närheten av befintliga fastigheter ska redovisa att gällande säkerhetskrav uppfylls.

Två befintliga fastigheter hamnar inom kvartersmark för industri och påverkas av detaljplanens föreslagna bygggrätt. Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplanens intentioner kan genomföras

även om fastigheten kvarstår inom planområdet då verksamheter som etablerar sig i närheten av befintliga fastigheter ska redovisa att gällande säkerhetskrav uppfylls.

Tidans vattenförbund

Volymen på aktuell uppehållsdamm är otillräcklig enligt vår bedömning. Vi vet idag att flygfältet med sina hårdgjorda ytor snabbt ger stora vattenmängder ut i Klämmabäcken. Ett industriområde med stora takytor samt stora asfalterade ytor kommer att öka vattenflödet ytterligare. Till detta kommer nya förutsättningar genom att kommande klimatförändringarna kommer att ge oss avsevärt mer regn än vad vi tidigare behövt räkna med. Samt att regnet kommer med ökad mängd på kort tid. Till detta kommer det dike som läggs från väg 200 och dras på östra sidan av området. Effekten blir att dessa vattenmängder snabbt når Klämmabäcken utan fördröjning eller rening, vilket förvärrar situationen.

Vattnet passerar tak, gator, parkeringsplatser inom industriområdet och blir förorenat, det tar med sig salt, avgaser, gifter mm. Vi är tveksamma om föreslagna dammar klarar av att rena dagvattnet innan det släpps ut i bäcken. Klämmabäcken är redan kraftigt belastad av näringsämnen och uppnår inte god ekologisk status. Kanske ett reningsverk krävs för att klara den uppgiften.

Klämmabäcken är en bäck som till stora delar är orörd uppströms väg 200. Bäcken meandrar fram med trädvegetation på båda sidor. I bäcken finns även en naturlig population av bäcköring. Detta gör att vi bör vara försiktiga med att öka föroreningarna i vattendraget utan snarare förbättra läget. Jordbruket är vidare beroende av bäcken för dränering av odlingslandskapet. Ökas flödet i bäcken så stiger vattennivån, vilket gör att åkrarnas täckdikningssystem inte fungerar och vi ökar risken för översvämningar på åkrarna nedströms. Följden blir att vattnet tar med sig kväve och fosfor ut i vattendraget samt påverkar skördarna negativt.

Vi anser att en fördjupad studie av ovanstående punkter bör göras.

Bemötande och kommentarer:

Dagvatten och skyfallsutredningen har fått i uppdrag att beräkna ett värsta scenario där maximal utnyttjande av byggrätten sker och där utgångslä-

get var att övrig mark inom planområdet hårdgörs. Även maximal trafikstring har varit utgångsläge där föroreningsmängden presenterad i utredningen utgår från ett framtidsscenario.

Detaljplanen reglerar att dagvatten ska fördröjas och infiltreras inom kvartersmark vilket gör att mer dagvatten kommer att fördröjas tidigare i systemet än vad beräkningarna i dagvatten och skyfallsutredningen redovisar.

I arbetet med att förbättra förutsättningarna för dagvattenhantering inom planområdet pågår en revidering där dagvatten och skyfallsutredningen kommer att förtydligas kring dessa förutsättningar inför antagandet av detaljplanen.

Utredningen tar hänsyn till klimatfaktor för ökad nederbörd i framtiden.

Utformningen av dammar och diken kommer att utformas med fördröjning för att inte öka flöden i Klämmabäcken. Planbestämmelse har tillkommit på plankartan som reglerar fördröjning inom kvartersmark. Mängden fördröjning utgår från utredningens beräknade mängder.

En bedömning av Klämmabäcken är påbörjad men inte klar inför granskningen av detaljplaneförslaget. Syftet är att bedöma Klämmabäckens status i dagsläget och Klämmabäckens framtida påverkan av planområdets utbyggnad.

Utredningen utreder även påverkan på omkringliggande jordbruksmark.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att de framtagna utredningarna gällande föroreningssituationen och föreslagna åtgärder är tillräckliga för överväganden i plansammanhang.

Trafikverket

Dagvatten

Planbeskrivningen redovisar att överskottsvatten vid skyfall ska avledas till intilliggande naturmark. Detta får inte innebära att vatten leds till Trafikverkets diken längs väg 200.

Påverkan på statlig infrastruktur

Två anslutningar, med delvis tvåfältiga cirkulationer föreslås, en i befintlig anslutning till flygplatsen och en ny. Den nya anslutningen till väg 200 skulle samtidigt ta bort två befintliga anslutningar till den sk Innervägen och ansluta denna till cirkulationen, vilket i sig är ett positivt förslag ur trafiksäkerhetssynpunkt. Dock bör två cirkulationer och närheten till korsningen väg 200/2936/3011, ca 1 km norr om föreslagen ny anslutning, utredas gällande påverkan på prioriterade funktioner, FPV.

Även resten av väg 200 mot Skövde bör studeras för att se hur en så stor ökning av trafikflödet påverkar trafiksäkerheten, kapacitet och tillgängligheten.

Väg 3016, Flygplatsvägen är statlig men benämns på plankartan som GATA. Vägen bör övergå till kommunalt eller enskilt väghållarskap.

Finansiering och genomförande

De åtgärder som kan komma att krävas och delvis föreslås i detaljplanen ligger inte inom detaljplanens gräns men är en förutsättning för att en etablering med de förväntade trafiksiffrorna ska kunna fungera. Trafikverket är medvetna om att dialog pågår gällande ansvarsfördelning och finansiering och att inte alla frågor är lösta i samrådsskedet men behöver lösas innan granskningskedet.

Bemötande och kommentarer:

Dagvatten

Diken anläggs runt planområdet separerade från Trafikverkets vägdiken.

Påverkan på statlig infrastruktur

En anslutning till planområdet norr om den befintliga Flygplatsvägen har i trafikutredningen föreslagits till ett läge mitt emellan Innervägens två anslutningar till väg 200. Den nya anslutningen till väg 200 skulle samtidigt ta bort två befintliga anslutningar till Innervägen och ansluta denna till cirkulationen, vilket i sig är ett positivt förslag ur trafiksäkerhetssynpunkt.

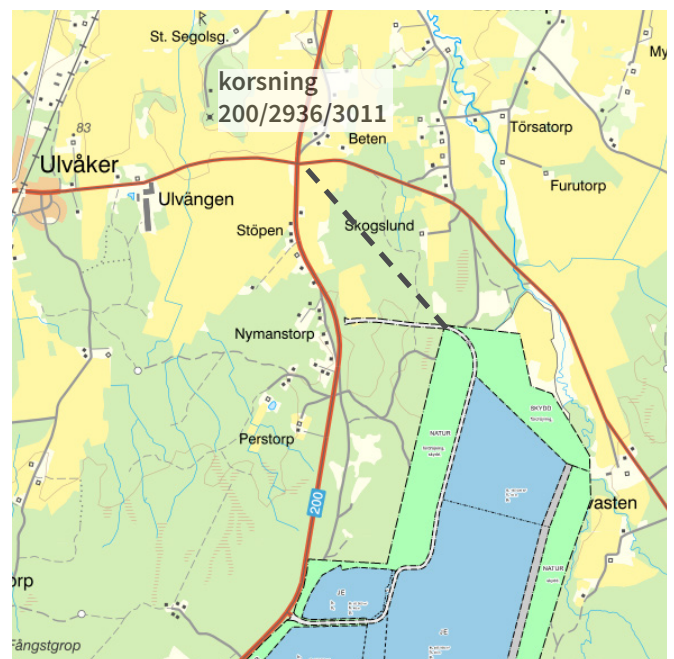
Befintlig korsning mellan vägarna 200/2936/3011 som ligger ca 1 km norr om föreslagen ny anslutning är en fyrvägs-korsning med stopplikt.

Samordning av den norra cirkulationsplatsen och korsningen 200/2936/3011 kan ske på minst två sätt; en stor fembent cirkulation alternativt att väg 3011 ansluter till planområdets norra infartsväg.

Skövde kommun har med hjälp av Sweco (som utfört trafikutredningen) studerat Trafikverkets förslag men bedömer att en samordning av dessa två korsningar är olämplig. Bland annat för att en ny väg från planområdet till korsning 200/2936/3011 innebär:

- en lång ny vägutbyggnad i jordbruksmark och naturmark.
- en uppdelning av jordbruksmarken nära korsningen vilket försvårar ett rationellt brukande av marken.
- parallella vägdragningar som inte föranleds av ökat kapacitetsbehov.
- ökad byggkostnad och framtida drift och underhållskostnader.
- att kollektivtrafikförsörjning av planområdet försvåras. Med tanke på att kollektivtrafiken även bör trafikera boende vid Innervägen.

Väg 200 är funktionellt prioriterad för dagliga personresor samt för kollektivtrafik och godstransporter. Den är även utpekad som rekommenderad

Väganslutning som studerats inför granskningen av detaljplanen.

väg för transport av farligt gods. De två föreslagna cirkulationerna kommer att påverka framkomligheten för genomfartstrafiken på väg 200 genom viss ökad restid, däremot ökar trafiksäkerheten för såväl genomgående som anslutande trafik.

Restidsförlusten för den genomgående trafiken vid cirkulationsplatserna kan minskas genom att anlägga separata genomgående körfält och att anpassa geometrin. Därför bedömer Skövde kommun att ytterligare undersökningar inte är nödvändiga i dagsläget.

Planbeskrivningen uppdateras med att Flygplatsvägen övergår till kommunalt väghållarskap.

Finansiering och genomförande

Dialog förs kring finansiering av väg 200. Kommunen avser att lösa finansiering av väg 200 innan antagande av detaljplanen. Avtal om finansiering av väg 200 avses att skrivas innan antagande av detaljplanen.

Vattenfall Eldistribution

Vattenfall har flera anläggningar inom planområdet, Kablarnas läge i kartan är osäkert. För att få exakt placering av kablar så måste personal ut på plats som mäter in kablar så kallad ledningsanvisning, Notera att luftledningarna och transformatorstationer är schematisk redovisade.

Marktransformatorstation får inte placeras närmare än 5 meter till byggnader. Eftersom all kvartermark är planlagd med E-område så finns det en risk att byggnader placeras närmare än 5 meter. Därför ska det läggas in en planbestämmelse, vilket reglerar att inga byggnader får placeras närmare än 5 meter till transformatorstationer.

Vattenfall vill inte ha någon parkering närmare än 5 meter till marktransformatorstationen.

Skövde kommun har ansökt om att flytta anläggningar inom planområdet. Vattenfall vill att de högspänningsmarkkablar som blir kvar inom kvartermark får u-område (4 meter brett).

Om väg eller parkering kommer i konflikt med kablar så måste kablarna skyddas med skyddsror.

Vid schaktningsarbeten skall ledningsanvisning beställas.

Eventuell flytt/förändringar av befintliga elanläggningar utförs av Vattenfall, men bekostas av exploatören.

Enligt Nät 2012 K § 7.3 får inte byggnader uppföras, marknivån ändras, eller andra åtgärder vidtagas som äventyrar funktionen eller driften av nätägarens anläggningar.

Bemötande och kommentarer:

Vattenfalls anläggningar flyttas till allmän platsmark inom planområdet. Ledningsflytt kan med fördel samordnas med utbyggnad av gatunätet.

Plankartan kompletteras med planbestämmelse p₂ som reglerar att byggnadsverk ska placeras minst fem meter från transformatorstationer.

Inget u-område är i dagsläget aktuellt inom planområdet då Vattenfalls anläggningar flyttas till allmän platsmark inom planområdet.

Planbeskrivningen uppdateras med information om att skydda kablar och att ledningsanvisning ska beställas vid schaktningsarbeten.

I planbeskrivningen finns information kring flytt och ändring under rubrik "Genomförande av detaljplanen" - "Teknisk försörjning".

Västtrafik

Västtrafik ser positivt på att verksamheter förläggs i nära anslutning till befintlig kollektivtrafik. Idag trafikeras väg 200 av linje 505 Skövde – Töreboda. Planområdet planeras för att kollektivtrafiken ska kunna trafikera genom planområdet, via väganslutningar till väg 200 både i norr och söder.

Restider är en viktig faktor för att skapa en attraktiv kollektivtrafik. Det är därför nödvändigt att den omväg som trafikering genom området innebär, tar så kort tid som möjligt och att framkomligheten för kollektivtrafiken är hög.

Planområdet i sig kan komma att bli en stor målpunkt med många arbetstillfällen, men sannolikt kommer merparten av de som bor i tätorterna norr om planområdet, i stråket Skövde – Töreboda, ha andra mål än planområdet. Beroende på hur området utvecklas och hur personintensiva verksamheter som etablerar sig i området, så kan behovet av kollektivtrafik på sträckan mellan planområdet och

Skövde tätort sannolikt öka i omfattning jämfört med behovet av kollektivtrafik norr om planområdet. Därför är det viktigt att det avsätts utrymme i norra änden av planområdet för att kunna utforma yta där buss som väntar på nästa avgång kan parkera för kortare uppehåll mellan turer, i det fall det finns behov av kortare turer i stråket, som då skulle ha behov av start/sluthållplats inom planområdet.

Hållplatserna på väg 200 bör placeras söder om den södra infarten till området samt norr om den norra infarten. Hållplatserna bör placeras i anslutning till de planerade cirkulationsplatserna, där det också ges möjlighet till säkrare gångpassager över väg 200. Det är också viktigt med trafiksäkra gångvägar till hållplatserna för boende i området.

Västtrafik ser gärna att kommunen tittar vidare på andra anslutningsmöjligheter för den norra anslutningen i syfte att få till en trafiksäker trafikplats, med anslutning till planområdet, på den plats där det idag är en korsning mellan vägarna 200/3011/2936. Det skulle ge bra möjligheter att ansluta cykelvägar från Ulvåker/Stöpen till planområde samt ge möjligheter till en rakare och mer attraktiv körväg genom planområdet för kollektivtrafiken. I anslutning till den korsningen skulle det eventuellt också kunna finnas behov av en pendelparkering, vilket i så fall får utredas vidare.

Det är positivt att det även planeras för attraktiva cykelvägar mellan planområdet och Skövde då cykelpendling också är ett bra hållbart alternativ med tanke på områdets placering.

Västtrafik önskar vara fortsatt delaktiga i planeringen av den infrastruktur som krävs för kollektivtrafiken, såsom hållplatser, väntytter mm.

Bemötande och kommentarer:

Plankartan möjliggör en gatusektion som är 26 meter bred inom planområdet. Inom denna yta ska gång- och cykelväg, vägbanan samt grönytor med hållplatslägen få plats. Grönytor med hållplatslägen har en yta på 7 meter på vardera sida av vägen i dagsläget. Inom dessa ytor inryms yta där buss kan parkera för kortare uppehåll i väntan på nästa avgång.

Trafikutredningen tillhörande förslag till detaljplan har placerat hållplatslägen söder om södra infarten och norr om norra infarten till planom-

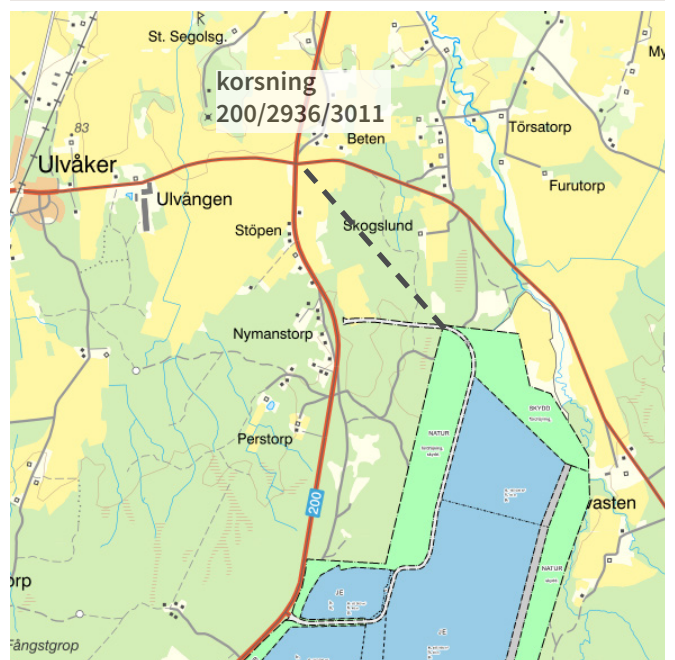
rådet. Detaljplanen möjliggör utbyggnad enligt trafikutredningens förslag.

Skövde kommun har med hjälp av Sweco (som utfört trafikutredningen) studerat Trafikverkets förslag men bedömer att en samordning av dessa två korsningar är olämplig. Bland annat för att en ny väg från planområdet till korsning 200/2936/3011 innebär:

- en lång ny vägutbyggnad i jordbruksmark och naturmark.
- en uppdelning av jordbruksmarken nära korsningen vilket försvårar ett rationellt brukande av marken.
- parallella vägdragningar som inte föranleds av ökat kapacitetsbehov.
- ökad byggkostnad och framtida drift och underhållskostnader.
- att kollektivtrafikförsörjning av planområdet försvåras. Med tanke på att kollektivtrafiken även bör trafikera boende vid Innervägen.

Gång- och cykelväg mellan planområdet och Skövde stad projekteras parallellt med detaljplan för Locketorp.

Skövde kommun kommer att fortsätta sin dialog med Västtrafik under arbetets gång.

Väganslutning som studerats inför granskningen av detaljplanen.

ÖVRIGA

Nedan följer en sammanfattning av de 19 yttranden som inkommit från sammanlagt 38 privatpersoner. Synpunkterna och kommunens svar är sorterade efter ämnesområde.

Vilka fastighetsägare som bedöms inte fått sina synpunkter tillgodosedda framgår av Kvarstående synpunkter på sidan 35.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

1. *Konsekvensbedömning, enligt MKB, för vissa miljökvaliteter saknas i detaljplaneförslaget.*
2. *Bedömning av ekologisk status, enligt MKB, är ej utfört.*
3. *Någon samlad bedömning för miljökonsekvensbeskrivning enligt MKB har ej utförts. Därför anser jag att man inte kan godkänna detaljplanen på så svaga grunder.*

Verksamhet

I miljökonsekvensbeskrivningen som är beskriven i bilaga B och C har man inte tagit hänsyn till vilken typ av verksamhet som kan komma att bli aktuell för planområdet.

Vid en eventuell batterifabrik eller liknande verksamhet så är alla riskfaktorer kopplat till kemiska föroreningar via luft, ytvatten eller grundvatten långt ifrån färdigt utredda.

En detaljplan som skulle gå vidare för godkännande utan mer detaljerade restriktioner i användningsområde, eller en utförligare beskrivning av desamma, kommer jag att överklaga.

Bemötande och kommentarer:

1. Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) var inte komplett vid samrådsskedet då flertalet utredningar saknades. Miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats inför granskningen av detaljplanen.
2. Se svar 1. Ekologisk status redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.
3. Se svar 1. Miljökonsekvensbeskrivningen (och övriga utredningar tillhörande detaljplanen) ska vara kompletta innan antagande i kom-

munfullmäktige. Saknas underlag inför beslut kommer beslut om antagande att ske först när handlingarna är kompletta.

Verksamhet

Detaljplanen möjliggör för industri där verksamheten kan hantera kemikalier som maximalt kräver 250 meters riskhanteringsavstånd. Miljökonsekvensbeskrivningen utgår från användningen som detaljplanen möjliggör då typ av verksamhet inte är känd i dagsläget.

Verksamheten som etablerar sig inom planområdet ska ta fram en miljökonsekvensbeskrivning för sin specifika verksamhet.

Ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas. Överklagande av beslut kan ske först när detaljplanen är antagen. Miljökonsekvensbeskrivningen (och övriga utredningar tillhörande detaljplanen) ska vara kompletta innan antagande i kommunfullmäktige. Saknas underlag inför beslut kommer beslut om antagande att ske först när handlingarna är kompletta.

Föroreningar

Den kanske allvarligaste påverkan på miljön, nämligen utsläppen av Pfos och Pfas som gjorts under flygplatsens verksamhetstid. Konsekvenserna av dessa utsläpp kan redan idag ses i vår närmiljö, bäck och brunnar. Hur det är med människorna vet vi inte ännu. Giftet sprids ju sakta men säkert norrut både i bäck och mark. Här måste ordentliga undersökningar göras och inte bara på flygplatsområdet och dess omedelbara närhet, utan i större områden utmed Klämmabäcken.

Det finns flera förslag på bra åtgärder att lyssna på, för att säkerställa människors och djurs hälsa och trygghet.

Sektor samhällsbyggnad, MÖS och kommunledning är sedan flera år tillbaka informerade och vidtalade om både vatten- och pfasproblematiken.

Bemötande och kommentarer:

Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad tar över ansvar för saneringsåtgärd inom planområdet i samband med avvecklingen av Skövde Airport AB. Intentionen är att marken inom planområdet

En bedömning av Klämmabäcken är påbörjad men inte klar inför granskningen av detaljplaneförslaget. Syftet är att bedöma Klämmabäckens status i dagsläget och Klämmabäckens framtida påverkan av planområdets utbyggnad.

Utredningen utreder även påverkan på omkringliggande jordbruksmark.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att de framtagna utredningarna gällande föroreningsituationen och föreslagna åtgärder är tillräckliga för överväganden i plansammanhang.

Drift och skötsel

Skövde kommun kommer att ansvara för drift och skötsel av diken och dammar inom planområdets allmänna platsmark.

Dricksvatten

Vi har egen brunn (vid Innervägen), dricksvatten, vars vatten i stor sannolikhet kommer från området i anslutning till det tänkta planområdet. Vi är oroliga för att markarbeten och verksamhet i området kan påverka vattentillförsel och kvalitet. Vi vill ha garantier för att planerade arbeten och kommande verksamheter inte påverkar vårt dricksvatten.

Tidigare fastighetsägare har berättat att grävarbete i området mellan fastigheten och flygfältet påverkat vattentillförseln till brunnen.

Bemötande och kommentarer:

En utredning av grundvatten kommer att tas fram för att redogöra hur vi ska undvika att minska grundvattenbildningen (både ytlig och djupare grundvattenförekomst) inom planområdet för att inte påverka dricksvattenförekomsten för de boende i närheten. Bland annat genom att utföra mätningar av befintlig vattennivå i dricksvattenbrunnar och att föreslå åtgärder för att inte påverka dricksvattnet för de närboende.

Utredningen kommer att pågå under ett års tid.

Skyfall

Hänsyn till ändringar i klimatet måste beaktas, då troligtvis stora regnmängder kan uppträda i framtiden.

Bemötande och kommentarer:

Hänsyn till klimatförändringar ingår i Dagvatten och skyfallsutredningen. Dagvatten och skyfallsutredningens beräkningar utgår från klimatfaktor 1,25. I framtiden väntas klimatförändringar leda till ökade dagvattenflöden, varför detta också bör beaktas vid dimensionering av framtida dagvattensystem.

Processvatten

Jag kan inte se någon redovisning på hur processvatten skall omhändertas vid en eventuell batterifabrik.

Bemötande och kommentarer:

Detaljplanen möjliggör för verksamhetsområde för industri. Verksamheten som etablerar sig inom planområdet ska ta fram en miljökonsekvensbeskrivning för sin specifika verksamhet, där de till exempel berör processvatten.

Översiktsplan 2025

I Översiktsplan 2025 är inte Locketorp med denna omfattning upptaget som nytt verksamhetsområde ej heller som utredningsområde alltså frångår det från gällande plan.

Bemötande och kommentarer:

I kommunens gällande översiktsplan, ÖP2025, utpekas planområdet som område för befintliga verksamhetsområden. Specifik bestämmelse om flygplats saknas i ÖP2025. Förslaget bedöms vara förenligt med ÖP2025 då förslaget följer intentionen med markanvändningen.

Gränserna i en översiktsplan är aldrig exakt fastlagda.

Detaljplanen för Locketorp föreslår att 308 ha planläggs. Av de 308 ha har ca 250 ha (ca 80 % av planområdet) befintlig detaljplan eller områdesbestämmelser.

Arbete med kommunens nästa översiktsplan, ÖP2040, pågår och beräknas bli antagen september 2024. ÖP2040 ska skapa förutsättningar för kommunens fortsatta behov av bland annat bostäder

och verksamheter fram till 2040, men även med utblick mot 2060.

Områdesbestämmelser utanför planområdet

Med anledning av den planerade nedläggningen av flygplatsens verksamhet och dess nya detaljplan förväntar jag mig att det nuvarande servitutet på min fastighet gällande höjrestriktioner, inflygningslampor, begränsning i bostadsbyggande och ytterligare begränsningar med anledning av flygplatsen kommer att tas bort och inte längre belasta min fastighet. Och i så fall när kan man räkna med att de är borta?

På min fastighet finns idag inflygningslampor med tillhörande väg placerad och med den planerade nedläggningen av flygplatsen vill jag med självklarhet kräva att dessa lampor och väg borttages och att den ursprungliga åkermarken återställs till sitt ursprungliga skick genom att väg till lampor och lampornas betongfundament bortforslas.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningens rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" kompletteras med information kring möjligheten att kunna upphäva servitut för hinderfrihet.

Servitut som tillkommit för ändamålet flygplats kan i och med avvecklingen av flygplatsen upphävas.

De delar av områdesbestämmelserna som täcks av planområdet för Locketorp kommer att upphävas. Områdesbestämmelserna utanför planområdet kommer inte upphävas i samband med att detaljplanen för Locketorp antas. Däremot kan upphävandet av områdesbestämmelserna bli aktuellt då flygplatsverksamheten inte kvarstår.

Upphävande av områdesbestämmelserna sker med egen planprocess och särskilt beslut om upphävande.

Skogsbruk

Den skogsmark på detaljplanen som gränsar till min fastighets skog skall framledes benämnas som naturskog. Jag vill ha en redogörelse gällande min skogs förändrade hydrologiska förhållande. Idag är, till viss del, avrinningen från min skogsmark ut mot flygplatsens område. Jag vill att det säkerställs att jag

inte kommer att få en skogsmark med ett väsentligt sämre brukande p.g.a. att vattnets flöde ifrån min fastighet inte fortsättningsvis kan lämna min mark. Med anledning av att nuvarande vattenavrinning försämras.

Jag ser i ert nya planförslag att ni planlagt ca 20 ha naturskog på min mark. Jag vill här berätta att jag inte vill ha några begränsningar i mitt skogsbruk eller i ägandet av min skog. Jag vill heller inte att det leds in dagvatten in mot min skog. Som jag förstått innebär "Naturskog" att jag kan fortsätta bedriva skogsbruk utan begränsningar. Jag vill inte ha mer begränsning än vad det redan var när flygplatsen var där.

Bemötande och kommentarer:

Dagvatten och skyfallsutredningen kommer att kompletteras med om skogsmarken och jordbruksmarken utanför planområdet kommer att påverkas av utredningens föreslagna åtgärder såsom anläggande av dammar, nya diken och infiltration inom kvartermark. Resultatet redovisas inför antagande av detaljplanen.

Under "Fastighetsrättsliga frågor" i planbeskrivningen kompletteras rubrik "Fastighetsrättsliga konsekvenser för berörda fastigheter inom planområdet" med beskrivning av de fastighetsrättsliga konsekvenserna per fastighet och rättighetshavare.

Privat mark som planläggs för användningen SKYDD kan brukas när den är privatägd. Syftet med planbestämmelsen SKYDD är att skapa ett riskhanteringsavstånd till industriverksamheten inom planområdet samt skapa plats för diken och fördröjning av dagvatten. Med riskhanteringsavstånd menas att säkerställa distans till industrin. Ytan i öst och väst som tas i anspråk med detaljplanens utformning är samma yta som regleras av områdesbestämmelserna. Till skillnad mot områdesbestämmelserna så har inte riskhanteringsavståndet någon begränsning i vilka höjder som är tillåtna inom marken, utan här är det distansen till industrin som är det viktiga. Det finns inga hinder att bruka marken så länge den är privatägd.

Det kan dock bli aktuellt för kommunen att lösa in mark som enligt detaljplanen ska användas som allmän plats där kommunen är huvudman (PBL 6kap 13§). Inlösenrätten gäller både under och

efter genomförandetiden. Vid inlösen ska ersättning utgå (PBL 6kap 17§).

Väg 200

Angående Trafikutredningen ser vi den plan som lagts fram som positiv. Nuvarande in och utfarter från Innervägen är i dagsläget trafikfarliga.

Vi undrar hur vägombyggnationen på väg 200 kommer att påverka infarten till vår fastighet Locketorp 9:18?

En synpunkt på den planerade cirkulationsplatsen med anslutning till Innervägen är att den förläggs med väg 200 som gräns och öster ut. Vi önskar att skogspartiet mellan Innervägen och väg 200 lämnas orörd i möjligaste mån bortsett från den tänka anslutning till cirkulationsplatsen.

Bemötande och kommentarer:

I dagsläget finns framtagna illustrationer på hur trafiklösningen skulle kunna se ut på väg 200. Detta måste detaljstuderas ytterligare vid en eventuell utbyggnad. I dagsläget är vägutbyggnaden varken reglerad eller bestämd. Detaljplanen möjliggör för att skapa en trafiksäkrare lösning.

Placeringen av cirkulationen vid Innervägen är anpassad efter väg 200. I dagsläget är cirkulationen placerad öster om väg 200.

Övrig väg

Det går en väg runt flygplatsen i söder som ansluter till vår skog i söder. Kommer den finnas kvar? Kommer det vara en allmän väg som vi kan använda till virkestransporter?

Som ägare till skogsmarken på Runneberg 1:1 har jag två anslutande vägar till området. Dessa vägar används idag för timmertransporter via nuvarande väg runt flygplatsen från min fastighet. Jag vill med detta yttrande säkerställa att väg fortsättningsvis finns för transporter med anslutning till allmän väg (väg 200).

Bemötande och kommentarer:

Gemensamhetsanläggning för skogsväg kan komma att omprövas om fastigheter inom planområdet förvärvas av Skövde kommun. Planbeskrivningens

rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" kompletteras med informationen.

Det kommer inte att anläggas en ny allmän vägförbindelse från Flygplatsvägen till östra delen av planområdet. Angöringen för virkestransporter till mark öster om planområdet kommer att ske via befintlig anslutning öster om planområdet.

Järnväg

Jag har tittat igenom eran detaljplan för Locketorp och såg att järnvägen inte är delaktig i detaljplanen. Den ligger 2,5 km fågelvägen från flygplatsen och den kan vara viktigt för Northvolt att kunna använda för att kunna transportera batterier till Göteborg. Jag tror att den kommer var otroligt värdefull för företaget eftersom det minska logistikkostnaderna för Northvolt markant.

Bemötande och kommentarer:

Det stämmer att ytan för möjlig järnväg inom planområdet inte kopplar samman med Västra stambanan i dagsläget. En ny detaljplan för järnvägen mellan Västra stambanan och planområdet behöver tas fram för att göra det möjligt att bygga ett industrispår till planområdet. När det blir aktuellt med ett industrispår kommer en ny detaljplan att tas fram som kopplar ihop planområdet med Västra stambanan.

Flygplatsen

1. Inga försök att gjorts för att minska, speciellt den administrativa, kostnaden på flygplatsen, som säkerligen kan drivas mycket billigare än vad den har gjorts hittills. Vad jag kan se så finns heller inga kostnader för att "riva" flygplatsen redovisade. På andra flygplatser så har man backat då dessa kostnader är avsevärda och belastar kommunens invånare på ett sätt att folkomröstning bör göras.

2. Bedömning av kulturvärden har gjorts felaktigt. Syftet med planlösningen verkar mest vara att eliminera en flygklubb från Skövde som har funnits sedan 1936 och är en av de mest aktiva i regionen med folkliga möten varje lördag förmiddag. Har detta inget kulturvärde? Detta när det tydligt finns annan mark att använda som alternativ som är mycket billigare utan att förstöra en flygplats.

3. *Bedömning av flygplatsen region och riksintresse verkar felaktig eller ej utförd. Beredskapsnyttan bör beslutas i samråd med riksdagens utredning om beredskapsflygplatser. Skövde har idag en självklar central position i regionen som kommer att förskjutas mot andra städer i länet om flygplatsen läggs ner. Flera instanser har försökt ändra Skövde flygplats till en flygplats som riksintresse, men det har inte lyssnats på. Regeringen har i dagarna beviljat ökat stöd för regionala flygplatser då de ser risken med försämrade infrastruktur när flygplatser läggs ner.*

4. *Det pågår inte bara fritidssysselsättning på flygplatsen utan flera företag tar nytta av Skövde flygplats i sin verksamhet för att förbättra förutsättningar i näringslivet. Dessa konsekvenser har inte tagit med i beräkningen.*

5. *Vilka är fördelarna om annan aktör vill ta över driften av flygplatsen? Sådant erbjudande finns. Vi har hittills bara fått höra kostnader med flygplatsen, men ingen har sett de ekonomiska fördelarna som finns. Det har på ren flit utelämnats i denna konsekvensutredning.*

6. *Läkarna på KSS är inte alls med i konsekvensbeskrivningen som påverkas radikalt av en stängd flygplats, där de redan ser betydande försämringar för viss vård, speciellt i dåligt väder om flygplatsen läggs ner. Helikopter är enbart för primärtransporter i bra väder och från olycksplats till sjukhus. Alla möjligheter till organ och sjuktransporter dygnet runt i alla väderförhållanden går om intet.*

7. *Inga försök har heller gjorts att hitta alternativ plats som finns mycket väl tillgång till, närmare järnväg och med lite bättre logistik och som kommer vara lättare och snabbare att planera och iordningställa för en eventuellt kommande framtida batterifabrik. Möjligheterna med en alternativ plats gör att en batterifabrik också kan få möjlighet att använda Skövde flygplats för utveckling av batterier till elflygplan som är inom en nära framtid för just korta resor och sker i närområdet i Göteborg. Konsekvenserna att missa detta helt har inte utretts heller liksom möjlighet till nya kontakter med omvärlden när batteridrivna flygplan revolutionerade kostnaden med flyg på korta distanser.*

8. *Effektiva flygplan för distansflygning behöver en flygplats, det har inte utretts alls i Skövde kommuns planering utan de tror att det går lika bra med helikopter. Man ser inte den fysikaliska skillnaden.*

Ambulans- och brandflyg

Jag har synpunkter och åsikter om att ambulansflyg och brandflyg inte kan landa eller starta från Skövde flygplats.

Bemötande och kommentarer:

I dagsläget vet vi inte vilken verksamhet som kommer att etablera sig inom planområdet. Men oavsett vad det blir kommer marken att ställas om. Två samhällsnyttor har här vägts mot varandra och att erbjuda marken för större etableringar har bedömts som värdefullt för Skövdes långsiktiga utveckling. Kommunfullmäktige har beslutat att marken medför en större samhällsnytta om den kan användas för att skapa möjligheter till tusentals nya arbetstillfällen än om den förblir en flygplats. En sådan etablering medför stora utvecklingsmöjligheter för Skövde, såväl som för kommunen som för det lokala näringslivet och gynnar hela regionen på lång sikt i och med den tillväxt som den genererar.

1. Kommunens huvudargument att avveckla flygplatsen till förmån för industrimark grundar på en långsiktig bedömning av utvecklingen för hela Skaraborg kopplat till fler arbetstillfällen och att vara en del av den hållbara industriella omställningen.
2. I miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs och bedöms värdet av den sociala verksamheten och funktionen som mötesplats under rubriken "Rekreation, friluftsliv och sociala värden". Detaljplanen utgör en sammanvägd bedömningen där olika intressen vägs in. Kulturvärden beskrivs under rubriken "Fornlämningar och kulturmiljöer" i planbeskrivningen. Skövde kommun kan idag inte matcha de allt mer frekventa förfrågningarna om storskaliga verksamheter på flack mark. Planens huvuddrag är att skapa förutsättningar för ett stort verksamhetsområde för storskalig industri där Sevesoverksamhet är tillåten.
3. I detaljplaneskedet ska kommunen bedöma om detaljplaneförslaget riskerar att leda till påtaglig skada på ett riksintresse. Bedömningen görs i dialog med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska under hela planprocessen verka för att riksintressen tillgodoses. Se s 6 för Länssty-

relsens yttrande i samrådsskedet. Skövde kommun har fört dialog med näringsliv, Försvarsmakten och regionen löpande under många år för att ha en uppfattning om flygplatsens betydelse. I dessa kontakter har inte flygplatsen lyfts fram som nödvändig för deras verksamhet.

4. Skövde kommun har fört dialog med näringsliv, Försvarsmakten och regionen löpande under många år för att ha en uppfattning om flygplatsens betydelse. I dessa kontakter har inte flygplatsen lyfts fram som nödvändig för deras verksamhet.
5. Kommunfullmäktiges beslut om att ställa om flygplatsen är det Skövde kommun arbetar efter. Beslutet om att ställa om marken som idag är Skövde flygplats till industrimark togs av Skövde kommuns kommunfullmäktige 27 september 2021. Det finns siffror på flygplatsens intäkter och kostnader som har varit en del av arbetet.
6. Skövde kommun har fört dialog med regionen, som är ansvarig för bedömningar och behov kring sjukvård. Det är regionen som gör bedömningar kring exempelvis ambulansflyg. Behovet av en flygplats har inte lyfts fram från regionen.
7. Flygplatsen har varit viktig för Skövde under lång tid och har fyllt sin funktion på många sätt. Däremot så har dess värde fått vägas mot ett värde av en större industrietablering med en långsiktig utvecklingen för hela Skaraborg kopplat till den hållbara industriella omställningen. Kommunfullmäktige har beslutat att den ena samhällsnyttan väger tyngre än den andra.
Marken flygplatsen ligger på är unik i sitt slag och så pass stor att den inte kan jämföras med andra alternativ. Skövde kommun kan idag inte matcha de allt mer frekventa förfrågningarna om storskaliga verksamheter på flack mark. Planen huvuddrag är att skapa förutsättningar för ett stort verksamhetsområde för storskalig industri där Sevesoverksamhet är tillåten.
Behovet av en flygplats har inte lyfts fram från näringsliv, regionen eller Försvarsmakten.

8. Behovet av en flygplats har inte lyfts fram från näringsliv, regionen eller Försvarsmakten.

Ambulans- och brandflyg

Flygplatsen har inte lyfts fram som nödvändig i samtal med intressenter inom näringslivet, regionen eller Försvarsmakten.

Rättigheter inom planområdet

Hur är nuvarande verksamheters rättigheter inom planområdet tillvaratagna för framtiden?

Då området är planerat som flygplats med tomträtter som garanteras genom gällande avtal som måste lösas först för att ändra detaljplan.

Dessa tomträtter existerar till 2029 och är alltså beroende av att området är detaljplanerat som flygplatsområde, och det är därför inte möjligt att förändra detaljplanen innan utgången av 2029.

Ingen redovisning av hur man skall hantera dom som i dag har avtal att nyttja flygplatsen och ingen förhandling verkar ha utförts på ett riktigt sätt.

Bemötande och kommentarer:

I och med planarbetet har bedömningen gjorts att skälig hänsyn tas till befintliga ägarförhållanden och rättigheter.

Diskussioner som berör gällande avtal inom planen kommer fortsätta hållas. En ny detaljplan ger lagliga möjligheter men är inte tvingande. Det är först när en åtgärd ska utföras som detaljplanens nya krav blir gällande.

Idag finns flera fastighetsägare och några tomt-rättsinnehavare inom planområdet. De som direkt berörs av exploateringen har kontaktats av kommunen.

Ofullständiga handlingar

Detaljplanen innehåller ofullständiga utredningar och flera felaktigheter.

Bemötande och kommentarer:

Flera av de utredningar som behövs för att anta en detaljplan var inte kompletta inför samrådet. Detta beror exempelvis på att inventeringar av groddjur och fåglar sker på våren. Det finns inget hinder i

att ställa ut en detaljplan innan alla utredningar är färdiga. Samrådet kan väcka frågeställningar som genererar omfattande kompletteringar av planförslaget och tillhörande utredningar. Fram tills detaljplanen antas av kommunfullmäktige är detaljplanen ett förslag på markanvändning.

Detaljplanen och utredningar tillhörande detaljplanen ska vara kompletta innan antagande i kommunfullmäktige. Saknas underlag inför beslut kommer beslut om antagande att ske först när handlingarna är kompletta.

kommunens anslagstavla. Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas.

Överlaga

Jag vill överklaga detaljplanen.

Bemötande och kommentarer:

Ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas. Överklagande av beslut kan ske först när detaljplanen är antagen.

Den som har synpunkter på detaljplanen har möjligheter att framföra dessa skriftligen till sektor samhällsbyggnad under samråds- och granskningstiden.

Sektor samhällsbyggnad sammanställer alla synpunkter som kommer in under samråds- och granskningstiden. Synpunkterna är ett stöd för sektor samhällsbyggnad för att förbättra och utveckla detaljplanens handlingar.

Kommunen ska ta hänsyn till det allmänna intresset. Det är kommunens uppgift att se till helheten och att göra en lämplig avvägning mellan olika intressen. Kommunen kan om det finns skäl ändra planförslaget med hänsyn till synpunkterna.

Den som framfört skriftliga synpunkter under samrådet eller granskningen och anser att de inte fått synpunkterna tillgodosedda kan överklaga beslutet om att anta detaljplanen efter att kommunfullmäktige antagit planen. Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig. Beslutet kan överklagas under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

En detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Med anledning av under detaljplanesområdet inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- Upplysning införs på plankartan att förekomsten av föroreningar inom planområdet innebär att tillsynsmyndighet alltid ska kontaktas för samråd om markarbeten kräver anmälan enligt 28 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 1998:899.
- Planbestämmelse som reglerar att dagvatten ska omhändertaras inom fastigheten för fördröjning och infiltration motsvarande 20 mm nederbörd införs inom all kvartersmark.
- Yta där infiltration av dagvatten är olämplig regleras inom kvartersmark för industri samt inom SKYDD.
- Planbestämmelse reglerar att damm ska anläggas inom allmän platsmark.
- Plankartan uppdateras med planbestämmelse som reglerar exploateringsgrad kopplad till fastigheten.
- Plankartan kompletteras med planbestämmelse p₂ som reglerar att byggnadsverk ska placeras minst fem meter från transformatorstationer.

Planbeskrivning

- Rubrik "Riksintresse" kompletteras med Försvarens ställningstagande.
- Rubrik "Miljöbedömning/Störningar" - "Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)" uppdateras med beskrivning av riksintresse.
- En riskbedömning med hänsyn till transporter och den kumulativa effekten kompletteras i miljökonsekvensbeskrivningen.
- Rubrik "Föroreningar" uppdateras med åtgärdsförslag baserat på den Miljötekniska markundersökningen (bilaga E) och den Förberedande åtgärdsutredning (bilaga J).
- Planbeskrivningen uppdateras med rätt terminologi gällande riskhanteringsavstånd.
- Gestaltungsprinciperna kompletteras med beskrivning av önskad ljussättningen inom planområdet.

- Rubrik "Fornlämningar och Kulturmiljöer" justeras till rätt formulering och kompletteras med resultatet från den arkeologiska utredningen (steg 1 och 2).
- Rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" - "Konsekvens för privata fastigheter" kompletteras med förtydligande kring vilka fastigheter som berörs av inlösenrätt och med information kring möjligheten att kunna upphäva servitut för hinderfrihet.
- Rubrik "Miljökvalitetsnormer" - "MKN för omgivningsbullen" kompletteras med information kring Trafikverkets utökade ansvar till följd av planförslaget.
- Rubrik "Genomförande av detaljplanen" - "Avtal" kompletteras med information om att insatsstyrka kan krävas av markköparen beroende på verksamhetens omfattning.
- Rubrik "Teknisk försörjning" - "El och fiber" justeras med information om att fler anslutningspunkter finns inom planområdet.
- Planbeskrivningen uppdateras med att Flygplatsvägen övergår till kommunalt väghållarskap.
- Rubrik "Fastighetsrättsliga frågor" kompletteras med information om att gemensamhetsanläggning för skogsväg kan komma att omprövas om fastigheter inom planområdet förvärfvas av Skövde kommun.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB)

- Uppdateras med bedömning om påverkan av riksintresse.
- Kompletteras med en riskbedömning med hänsyn till transporter och den kumulativa effekten.
- Kompletteras med MKN gällande luft.
- Uppdateras med en samlad miljökonsekvensbedömning.
- Kompletteras med ett resonemang kring Klämmabäcken.
- Kompletteras med en motivera varför 250 meter är ett lämpligt avstånd som riskhanteringsavstånd.
- Uppdateras med en lokalisering utredning av jordbruksmarken inom planområdet.

- Kompletteras med beskrivning om hur störningar från verksamheterna påverkar fåglar inom planområdet.
- Kompletteras med en översiktlig redovisning av miljömål på nationell nivå.
- Justeras så att det framgår att Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad tar över ansvar för saneringsåtgärd inom planområdet i samband med avvecklingen av Skövde Airport AB och att nollalternativet innebär efterbehandlingsåtgärder.
- Kompletteras med en riskbedömning där förutsättningar för räddningstjänsten beskrivs.
- Kompletteras med beskrivning av den sociala verksamheten och funktionen som mötesplats under rubriken ”Rekreation, friluftsliv och sociala värden”.

Övriga utredningar

- Arkeologi - uppdateras med utökad undersökningsyta och utredning av utpekade ytor.
- Bilaga E - Miljöteknisk markundersökning, har kompletterats med provtagningar.
- Bilaga F - PM Geoteknik, uppdateras från koncept till slutrapport.
- Bilaga H - PM Trafik, uppdateras med nya ingångsvärden gällande verksamheten inom planområdet och utredning av alternativ anslutning.
- Bilaga I - Dagvatten- och skyfallsutredning, uppdateras med utökad undersökningsområde och en första detaljstudie av diken och dammar.
- Bilaga J - Förberedande åtgärdsutredning, upprättas med syfte att beskriva olika alternativ för efterbehandling av området.
- Bilaga K - MUR, upprättas för detaljplanen.
- Bilaga L - Bullerutredning upprättas för att utreda bullerpåverkan av genomförandet.
- Bilaga M - Utredning av lokal luftkvalitet, upprättas för att utreda påverkan av genomförandet.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av samrådet föreslås vara att:

Plankarta

- Yta för dike i planområdets södra del.
- Planbestämmelsen dike₁ införs inom allmän platsmark SKYDD.
- Planbestämmelsen som möjliggör för hållplats med väderskydd införs inom allmän platsmark NATUR i västra planområdet.
- Byggrätten för järnväg regleras med begränsning i höjd, exploateringsgrad och placering.
- Gaturummet breddas till 26 meter inom hela planområdet.
- Kvartersmark för industri kompletteras med prickmark där marken inte får förses med byggnad, 10 meter mot användningen NATUR och SKYDD.
- Placeringen begränsas inom kvartersmark för industri, där byggnad ska placeras fem meter från fastighetsgräns.

Planbeskrivning

- Sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen.

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdragats under samrådet inarbetats i detaljplanen.

Synpunkter som framförts av sakägare bedöms ha tillmötesgått i den omfattning som kan hanteras i detaljplanen.

Inga sakägare har under samrådet framfört synpunkter mot planförslaget.

De synpunkter som framförts under planarbetet har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats. Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplaneförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

KVARSTÅENDE SYNPUNKTER

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda har inkommit från:

Övriga

- Planeten 16
- Privatperson 1
- Privatperson 2

Skövde 2022-05-24

SKÖVDE KOMMUN

Sektor samhällsbyggnad

Magnus Blombergsson
Planchef

Linda Kjerfve
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se